

עֲזְרֵי יַמְעַם ה' עֲשֵׂה שְׂמִימִים וְאֶרֶץ

סֵפֶר תִּיקוּנֵי זוֹהַר

- מְנַקֵּד -

- דַּף הַיּוֹמֵי -

שְׁחַבֵּר הַתְּנָא הָאֱלוֹקֵי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי זִיע"א
מְבוֹאֵר בְּלִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַקּוּרָא בּוֹ
מְחוּלָק ל-29 קוֹנְטְרָסִים

מוֹפֵץ לֹא מְטַרְת רִיחַ פֶּלֶל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כָּל סֵפֶר תִּיקוּנֵי זוֹהַר

בְּכ - 20 דִּקּוֹת בְּלִבְד

בְּדִקּוֹת סִפּוּרוֹת בְּלִבְד תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בֶּן עוֹלָם הַבָּא

◆ "קוּדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא אַנְרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא" ◆

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזּוֹהַר הָעוֹלָמִי"

בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמַשׁ תוֹבֵב" א

ל"ג בְּעוֹמֵר שְׁנַת תּשׁע"א ל"פ ק

◆ קוֹנְטְרָס נִסְפָּר 24 ◆

הטיבה ה' לטובים

תיקון הזוהר המחולק נדפס בנדבת

הרב משה יהודה בן צביה אסתר להצלחה בכל הענינים
וזוגתו טויבא אסתר בת חוה לרפואה שלמה ולהצלחה בכל הענינים

יצחק בן טויבא אסתר להצלחה בכל הענינים
הדסה גילה בת פריידא צירל, הרבה נחת דקדושה מכל יו"ח ולהצלחה בכל
הענינים

זכות התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי וחבורתו הקדושה תעמוד
להם למלוץ יושר, שימלא ה' כל משאלות להם לטובה ולהרכה, בהריות
גופא, פרנסה בשפע וברוח, עושר וכבוד, אריכות ימים ושנים טובים
בהריות השלימות, אכ"ר.

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים.
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מקראי אור - עימוד ועיצוב

052-7615936

בְּפֶתַח הַתְּקוּוֹן

י' שְׁמַחוּ ה' הַהוֹרִים וְיִגְלוּ ה' בְּנֵים שְׂאֲבֵינוּ לְכָבוֹד יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אֲשֶׁר בְּיוֹם הַהֵא נִהְגוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּגַלְחַת לְבָנִים שְׂיַחְיָה, הוֹצִיאוּ לְאוֹר מִפְּעַל הַזְהַר הָעוֹלָמִי, סִפְרֵי תְקוּוֹנֵי הַזְהַר ב-29 קוֹנְטְרָסִים, כָּל קוֹנְטְרָס מְסִימִים לְלִמּוּד לְעֶרְךָ 20 דְּקוֹת, וְכִשְׁמַחְלָקִים ל-29 אֲנָשִׁים גּוֹמְרִים בְּעֶרְךָ בְּכ-20 דְּקוֹת אֶת כָּל תְּקוּוֹנֵי זְהַר, וְכָל אֶחָד שְׁלוֹמִיד מִצְטָרֵף עִם הַכָּלל וּמְסִים יַחְדָּיו, וְנַחֲשֵׁב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּאֵלוּ סִים כָּל תְּקוּוֹנֵי הַזְהַר הַקְדוּשָׁה. וְכֵן כָּל אֶחָד שְׂיַעֲשֶׂה תְּגַלְחַת לְבָנוּ שְׂיַחְיָה, יְכוּל לְקַבֵּל בַּחֲנֹם סֵט פְּזוּה, וַיַּחְלֵק ל-29 אֲנָשִׁים שְׂיַלְמָדוּ לְזִכּוֹת בְּנוּ, וְכֵן יִזְכֶּה בְּסִיִּיעָתָא דְשְׂמַיָא שְׁבָנוּ יְגַדֵּל לְאֵילָנָא רַבְרָבָא. - וְכֵן כָּל מִי שְׁבָנוּ נִכְנָס לְעַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּמִזְל טוֹב, יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַסְּגָלָה הַזֹּאת שְׂיַגְמְרוּ יַחַד 29 אֲנָשִׁים אֶת תְּקוּוֹנֵי הַזְהַר לְזִכּוֹת בְּנוּ, וּבְזִכּוֹת פָּחוּ שֶׁל הַתְּנַא הָאֱלֹקִי בְּדַאי יַצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכָיו. - וְעוֹד כָּל מִי שְׂמַחְתֵּן אֶת בְּנוּ אוֹ בִתּוֹ אוֹ שְׂעוּשָׂה כָּל שְׂמַחָה גַם כֵּן יְכוּל לְקַבֵּל אֶת הַסֵּט וַיַּגְמְרוּ 29 אֲנָשִׁים אֶת תְּקוּוֹנֵי הַזְהַר לְזִכּוֹתָם. - וְכֵן כָּל מִי שְׂעוּשָׂה סְעוּדַת יָאֲרִצִיט לְעֵלוּי נְשִׁמַת הוֹרָיו אוֹ קְרוֹבָיו אוֹ אֶחָד מִמֵּשִׁפְחָתוֹ וְרוֹצֶה לְלַמֵּד זְהַר, יְכוּל לְקַבֵּל אֶת הַסֵּט וַיַּחְלֵק ל-29 אֲנָשִׁים שְׂיַגְמְרוּ אֶת תְּקוּוֹנֵי הַזְהַר, וּבְדַאי יִהְיֶה עָלָיו גְּדוֹל הַנְּשִׁמְתָם. - וְכָל בֵּית מִדְרָשׁ שְׂרוֹצִים לְגַמֵּר אֶת תְּקוּוֹנֵי הַזְהַר בְּשַׁבָּת (אוֹ בַּחֹל) יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַסֵּט, וַיִּזְכּוּ לְקַרֵּב אֶת הַגְּאוּלָּה בְּמַהֲרָה, וַיִּזְכּוּ שְׂרַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי בְּעֶצְמוֹ לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוֹת לְמַעֲלָה. פְּעַת יוֹצֵא לְאוֹר מְסַפֵּר מְצַמְצֵם עַל יְדֵי תוֹרָמִים שְׂתַרְמוּ, כָּל הַקְדָּם זֹכֶה. - נִתֵּן לְקַבֵּל בְּכָל מוֹקְדֵי הַחִלּוּקָה שֶׁל מִפְּעַל הַזְהַר הָעוֹלָמִי, וּבְמִסְפָּר 054-8436784

לְמוֹד בְּסִפְרֵי הַזְהַר הַקְדוּשָׁה לְעֵלוּי נְשִׁמַת נְפֻטְרִים מְסַגֵּל בְּיוֹתֵר לְתַקּוּן נְשִׁמַתָּם וְלַהֲעֵלוֹתָם לְמִקּוּמָם הָעֲלִיּוֹן וְלַהֲצִילָם מִכָּל דֵּינִים. - "בְּדַאי הוּא רַבִּי שְׂמַעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחַק", שְׂבִזְכוֹת שְׁלוֹמִידִים בְּסִפְרוֹ שֶׁל הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זְכוֹתוֹ יְגוּ עָלֵינוּ אָמוֹן, נוֹשֵׁעַ בְּכָל הַנְּצָרָה לְנוּ. - תַּבַּת "וּרְפָאֵתִיו" עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא (703) כְּמִנְיֵן שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי (703), כִּי בְּזִכּוֹתוֹ נִמְשַׁכֵּת רְפוּאָה לְאָדָם. - וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׁפַּע שְׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, רַאשֵׁי תַבּוֹת רַשְׁבֵּי, שְׂהָעוֹסֵק בְּתוֹרָתוֹ יִזְכֶּה בְּסִיִּיעָתָא דְשְׂמַיָא לְשַׁפַּע רַב רוּחָנִי וְגַשְׂמִי. - וְזֹאת לְמוֹדְעֵי, שְׂסִפְרִים הָאֵלוּ מִתֵּר וּמִצְוָה לְכָל אֶחָד לְהַדְפִּיס פְּמָה שְׂרוֹצֶה בְּאִיזָה שְׂפָה וְלִשׁוֹן שְׂרוֹצֶה, וְכָל הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּים זְכוֹתוֹ עוֹמְדַת לְעַד וְזוֹכֶה לְבָנִים צְדִיקִים. וּבְגַדֵּל פֶּחַ זְכוֹת הַרְבִּים שֶׁל הָעוֹזְרִים וְהַמְּסִיעִים לְמִפְּעַל הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, יִזְכּוּ לְרִאוֹת מִיּוֹצֵאי חִלְצִיהֶם רַב תַּעֲנוּג וְנַחַת דְּקַדְשָׁה, עַד אֲשֶׁר נִזְכֶּה בְּקְרוֹב שְׂיַעֲרָה ה' עָלֵינוּ רוּחַ טְהָרָה, וְנוֹפֶה לְטַהַר לְבַבְנוּ לְעַבֵּד לְיוֹצְרָנוּ בְּכָל כַּחֲנוּ וּבְכָל נַפְשָׁנוּ וּבְכָל מְאֻדָּנוּ, וְתַקִּים הַבְּטַחַת הַרְעִיא מְהִימָנָא "בְּהַאי סִפְרֵי הַזְהַר, יְפִקּוֹן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי" בְּבִיאַת גּוֹאֵל צְדָק בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, אָמוֹן.

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הקדמה ללמוד הזהר

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, כדכתב רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה [דור אחרון]. ובהר (זמר חלק ג' דף קנ"ג: ברעא מהימנא) כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובה יתבטלו כל הגזרות - ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועי' בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' ס' 90 קלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר כאילו עשה כולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר כאילו למד הש"ס כולו, עכ"ל. - שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעמר לעשות סיום ספרי הזוהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דידך, און דו קענסט מיד" [פירושו: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי] (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלה סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערכים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ" אפי"ר.

הלומדים בחבורה - כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נובל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלה" שאפילו בדורנו הנמוך - יוכל להחשב לשר האלה, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (עוד רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית בדרבים, הנה כי כן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר וראוד". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגרסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דוד אר"ץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועי')

בשרת פרחי כהונה חלק ארוח סי' יג) ... וממילא כל שכן בלימוד הזוהר עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבודת לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (ת"א) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עין חיים (האר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: [על פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועוד] - מעלת הלימוד בזוה"ק, שהלומד ממש נהנהג לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוהר שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקובל הקדוש רבי אברהם אזולאי זיע"א זקנו של החיד"א בשם המקובל הרב אברהם גלאנטי זיע"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשכנא" (שבפרשת משפטים ד' קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתעטר" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרתיו בראש, ויושב בגוון, עכל"ק. האם יש שמחה גדולה מזו, על כן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים - ספר שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות חברים מקשיבים לקולך השמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (ד' י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. וכזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מה שיהיה הוא - ראשי תבות משה - שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכת"ד האור החיים הקדוש זיע"א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה [ולכל הפחות לימוד בקריאה זוה"ק], עם הארץ, ובגללו מתעכב הגאולה רח"ל. על כן כולנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלימוד הקדוש הזה. וכרוך ה' שזכינו בדרגו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משה ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים - על כן אחי! כל אחד יכלל בלימוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד הזוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שגרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלה, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. פי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (קבלה מהאר"ל)

תפלה לאחר קריאת הזוהר

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשויט ופורפירא עלאה ולארמון שעל מכוננו ישיב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראנו וכראיו. ובזכות היותנו עסוקים בחכמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכנית עוינו במהרה בימינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויזרח עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד וישמו אחד, אמן נצח סלה ועד.

(נסח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

היא שלשה ענפים של שרש האילן, וזו ש מן שת, מ"ה מן משה זה אדם, שהוא בדמות האדם שלמעלה, וזהו מה שמו ומה שם בנו, וזה המ"ה, (ה) תורת יהו"ה יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה, שנתנו לו בארבעים ימים וארבעים לילות שלחם לא אכל ימים לא שְתָה.

ומשום שעקר ש, שהיא שרש האילן, ממקומה, ונעשתה שלשה ענפים שהם שלשה זינים כמו זה: ש, של זרע שהוא יורה כחץ, נעשה ז', ששלש טפות התפשטו ונעשו שרביטים, ומשום שעקר אותם ממקומם, ומה שהיה שרש אחד, עקר אחד, התחלקו לשלשה, כף הוא נזרק בשלשה גלגולים, אחד בנח, ושנים בשם ויפת, ומשום שפשבא נח, לא בקש רחמים על אנשי המבול, התבייש אחר כף ואמר, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם, לא לחנם היה קובע מדרשות, וביפת נאמר יפת אלהי"ם ליפת וישכן באהלי שם, בשלשת אלה היה צריך להשתרש בשרשיו. ראה שלא הצליח, עקר אותו משם ונטע אותו אחר כף יחידי.

אבר אדם ננטע בשלשת האבות, והצטרף והתלבן בהם והשתרש בשרשיו והצליח, מיד בא משה שהוא בנו של אדם, ונתן הקדוש ברוך הוא תורה על ידו להשקות את האילן להתגדל בשרשיו ונעפיו. באותו זמן התתקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד כשמצא שם לשרות, מה פתוב? ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כף לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכף אדם העליון אף כף בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, שפרחה.

הכל אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה שמו ומה שם בנו ויהי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חומשי תורה דאתייהיבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון דלחם לא אכל ומים לא שְתָה.

ובגין דעקר ש דאיהי שרשא דאילנא מאתרה ואתעבדת תלת ענפין דאינון תלת זינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה כחץ, אתעבד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבדו שרביטין, ובגין דאעקר לון מאתרייהו ומה דהיה שרשא חדא עקרא חדא, אתפלגו לתלת, הכי איהו אנדריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרין בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם לאו למננא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה יפת אלהי"ם ליפת וישכון באהלי שם, באילן תלת הוה בעי לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה לבתר יחידא.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהו ואצטרף ואתלבן בהו ואשתרש בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב קודשא בריך הוא אורייתא על ידו לאשקאה אילנא לאתגדלא בשרשוי וענפוי בהווא זמנא אתתקן אילנא דעקר, חוכא דחאב באילנא הכא תקין כלא, לבתר דאתבניש משה מעלמא אתמר ביה וזרח השמש ובא השמש ואתמר ביה הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח תלת זמנין סובב לקבל תלת גלגולין דרוחיה אסחיר תמן, מיד דאשכח תמן לשריא, מה כתיב ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר ליה רבי אלעזר אשתמודע הכא רזא עלאה, מרוחא דקודשא דלעילא דאיהו בן י"ה, דאסחר לימינא ושמאלא ועמודא דאמצעייתא ולבתר לתלת תתאין דאינון צדיק ותרי סמכי קשוט, והכי אדם עלאה אוף הכי בשית סטרין, ודא רזא דבראשית, ברא שית לעילא, ברא שית לתתא, י' דפרח.

מן שת איהו י' דיַעֲקֵב, דְּפָרַח י' מִיָּגִיָּה וְאַשְׁתָּאֵר עֲקֵב, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְהוּא יִשׁוּפְדָּא רֵאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנֵי עֲקֵב, וּבְגִין דָּא כִּד פִּרְח י' מִן שֵׁת מַה כְּתִיב בֵּיה כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר, אַחַר גְּרִים דְּאַתְּבָבֵד י' דְּאִיהִי זָרַע מִן שֵׁת, וְרִזָּא דְשֵׁת כֹּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵי, כֹּל וְדָאֵי דְאִיהוּ זָרַע אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, בְּתַהוּא וּמְנָא אֲתָא מִשָּׁה בְּתַרְיִן לוחִין דְּאִינוּן ב' מִן בְּרֵאשִׁית וְכִסִּי עַל שֵׁת וְאַתְעֵבִיד בְּשֵׁת, וּבְאֵן אֲתַר כִּסִּי ב' עַל שֵׁת בּוּמְנָא דְאָמַר וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו וְאֵת י' אִיהִי תְמוֹנַת יְהוָה, בְּשִׁכְרֵי וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהֵבִיט, וְתְמוֹנַת יְהוָה יִבִּיט, וְאַשְׁתְּלִים שֵׁת.

וְהִינֵנוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֲשֶׁתְלִים בְּשֵׁת, שֵׁת סִימָא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, אַב רִישָׁא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְאֵת ב"ש, הַכָּא אֲתַתְקֵן אַב עִם בֵּן תְּרוּיָהוּ דָא עַל גַּב דָּא, בְּכָל אֲתַר דְאֵזְלוּ לָא אֲתַפְרְשׁוּ דָא מִן דָּא, בְּרֵאשִׁית תְּמֵן א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, אֲשֶׁתָּאֵר ר' י' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלִיה אֲתַמַּר וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, דְּאִיהוּ רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאת יְהוָה, כְּגוֹנָא דָא בֵּן בְּגוּ אַבָּא, וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, מִתְמֵן יֵרִית לוֹ נִשְׁמַתָּא וְאַתְקֵרִי רֵאשִׁית לוֹ כְּשִׁמְיָה, וְאַתְקֵרִי אָדָם כְּשִׁמְיָה בְּתַלְתְּ אַבְהֵן דְּאִינוּן ש', אֲתָא אָדָם בְּמִשָּׁה, וּבְמִשָּׁה כְּלִיל כְּלָא, וּבְגִין דָּא ש' מִן מִשָּׁה שְׁקִיל ש' לְתַלְתְּ אַבְהֵן, מ"ה דִּילִיה כְּגוֹנָא דְאָדָם קְדָמָא, מִרְכַּבְתָּא שְׁלִימָתָא הוּת בְּמִשָּׁה בְּלַחֲדוּי, כְּמָה דְהוּהוּ בְּתַלְתְּ אַבְהֵן, וְאָדָם עֲלָא הוּהוּ בְּמִשָּׁה, תַּלְתְּ עַנְפִין דֵּשׁ אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, מ"ה וְדָמוֹת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְאַתְמַר בֵּיה מִשָּׁה מִשָּׁה תְּרִין וּמְנִין לְקִימָא בֵּיה מַה שְׁהִיָּה הוּא שְׁהִיָּה וְאַשֶׁר לְהִיּוֹת כְּכַר הִיָּה דָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן, אֲשֶׁתַּחֲוֵי כְּלָהוּ קָמִיָּה וְאָמְרוּ זִכְאָה חוּלְקָנָא דְאֵעֲרַעְנָא כְּדִלְמַנְדַּע רִזִּין עֲלָאִין טְמִירִין דְעֵתִיק יוֹמִין.

וְהִינֵנוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא, הַשְׁתְּלִים בְּשֵׁת, שֵׁת הוּא סִימָא שְׁל אַלְפָּא בֵּיתָא, אַב הִרְאִישׁ שְׁל אַלְפָּא בֵּיתָא, וְזַהוּ הַסּוּד שְׁל א"ת ב"ש, כְּאֵן הִתְתַּקֵּן הָאָב עִם הַבֵּן, שְׁנִיָּהֵם זֶה עַל גַּב זֶה, בְּכָל מְקוֹם שְׁהִלְכוּ לָא נִפְרְדּוּ זֶה מִזֶּה. בְּרֵאשִׁית, שֵׁם א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נִשְׁאָרוּ ר' י' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלִיו נְאָמַר וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, שְׁהוּא רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאת יְהוָה, כְּמוֹ זֶה בֵּן בְּתוֹךְ הָאָב, וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, מִשֵּׁם הוֹרִישׁ לוֹ נִשְׁמָה וְנִקְרָא רֵאשִׁית לוֹ כְּשִׁמּוֹ, וְנִקְרָא אָדָם כְּשִׁמּוֹ בְּשֵׁלְשֵׁת הָאָבוֹת שְׁהֵם ש', כָּא

אָדָם בְּמִשָּׁה, וּבְמִשָּׁה כּוֹלֵל הַפֶּל, וּמִשׁוּם זֶה ש' מִן מִשָּׁה שְׁקִיל ש' לְשֵׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, מ"ה שְׁלוֹ כְּמוֹ שְׁל אָדָם הִרְאִישׁוֹן, מִרְכַּבְתָּה שְׁלִמָּה הִיָּתָה בְּמִשָּׁה לְבָדוּ, כְּמוֹ שְׁהִיָּתָה בְּשֵׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, וְאָדָם הָעֲלִיּוֹן הִיָּה בְּמִשָּׁה. שְׁלֵשֶׁת הָעַנְפִים שְׁל ש' - אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, מ"ה וְדָמוֹת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְנְאָמַר בּוֹ מִשָּׁה מִשָּׁה פְּעַמִּים, לְקִים בּוֹ מַה שְׁהִיָּה הוּא שְׁהִיָּה וְאַשֶׁר לְהִיּוֹת כְּכַר הִיָּה, זֶה אָדָם הִרְאִישׁוֹן. הַשְׁתַּחֲוֵי כְּלָם לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חֲלַקְנֵי שְׁפַגְשָׁנוּ כְּדִלְעֵת סוּדוֹת עֲלִינוּנִים טְמִירִים שְׁל עֵתִיק הַיָּמִים.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר: נוֹדַע מִכָּאן, שְׁמִשָּׁה מְאוּתִיּוֹתָיו מִשְׁמַע שְׁהוּא הֵבֵל וְהוּא שֵׁת וְהוּא מִשָּׁה, וְהִתְפַּשְׁטוּתוֹ שְׁל מִשָּׁה כְּכָל דוֹר וְדוֹר וּבְכָל צְדִיק וְצְדִיק, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּשֵׁלְשׁ שְׁלֵשׁ, וּבְכָל שְׁלֵשׁ שְׁהוּא רֹכֵב נְאָמַר בְּהֵם לָא יְמוּשׁוּ מִפִּיד וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע. מִכָּאן נוֹדַע שְׁהוּא לָא נִמְצָא אֶלָּא בְּמְקוֹם שֵׁישׁ בּוֹ תוֹרָה, וּמִשׁוּם זֶה זָכְרוּ תוֹרַת מִשָּׁה עֲבָדִי.

מִן שֵׁת אִיהוּ י' דִּיעֲקֵב, דְּפָרַח י' מִיָּגִיָּה וְאַשְׁתָּאֵר עֲקֵב, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְהוּא יִשׁוּפְדָּא רֵאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנֵי עֲקֵב, וּבְגִין דָּא כִּד פִּרְח י' מִן שֵׁת מַה כְּתִיב בֵּיה כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר, אַחַר גְּרִים דְּאַתְּבָבֵד י' דְּאִיהִי זָרַע מִן שֵׁת, וְרִזָּא דְשֵׁת כֹּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵי, כֹּל וְדָאֵי דְאִיהוּ זָרַע אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, בְּתַהוּא וּמְנָא אֲתָא מִשָּׁה בְּתַרְיִן לוחִין דְּאִינוּן ב' מִן בְּרֵאשִׁית וְכִסִּי עַל שֵׁת וְאַתְעֵבִיד בְּשֵׁת, וּבְאֵן אֲתַר כִּסִּי ב' עַל שֵׁת בּוּמְנָא דְאָמַר וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו וְאֵת י' אִיהִי תְמוֹנַת יְהוָה, בְּשִׁכְרֵי וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהֵבִיט, וְתְמוֹנַת יְהוָה יִבִּיט, וְאַשְׁתְּלִים שֵׁת.

וְהִינֵנוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֲשֶׁתְלִים בְּשֵׁת, שֵׁת סִימָא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, אַב רִישָׁא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְאֵת ב"ש, הַכָּא אֲתַתְקֵן אַב עִם בֵּן תְּרוּיָהוּ דָא עַל גַּב דָּא, בְּכָל אֲתַר דְאֵזְלוּ לָא אֲתַפְרְשׁוּ דָא מִן דָּא, בְּרֵאשִׁית תְּמֵן א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, אֲשֶׁתָּאֵר ר' י' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלִיה אֲתַמַּר וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, דְּאִיהוּ רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאת יְהוָה, כְּגוֹנָא דָא בֵּן בְּגוּ אַבָּא, וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, מִתְמֵן יֵרִית לוֹ נִשְׁמַתָּא וְאַתְקֵרִי רֵאשִׁית לוֹ כְּשִׁמְיָה, וְאַתְקֵרִי אָדָם כְּשִׁמְיָה בְּתַלְתְּ אַבְהֵן דְּאִינוּן ש', אֲתָא אָדָם בְּמִשָּׁה, וּבְמִשָּׁה כְּלִיל כְּלָא, וּבְגִין דָּא ש' מִן מִשָּׁה שְׁקִיל ש' לְתַלְתְּ אַבְהֵן, מ"ה דִּילִיה כְּגוֹנָא דְאָדָם קְדָמָא, מִרְכַּבְתָּא שְׁלִימָתָא הוּת בְּמִשָּׁה בְּלַחֲדוּי, כְּמָה דְהוּהוּ בְּתַלְתְּ אַבְהֵן, וְאָדָם עֲלָא הוּהוּ בְּמִשָּׁה, תַּלְתְּ עַנְפִין דֵּשׁ אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, מ"ה וְדָמוֹת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְאַתְמַר בֵּיה מִשָּׁה מִשָּׁה תְּרִין וּמְנִין לְקִימָא בֵּיה מַה שְׁהִיָּה הוּא שְׁהִיָּה וְאַשֶׁר לְהִיּוֹת כְּכַר הִיָּה דָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן, אֲשֶׁתַּחֲוֵי כְּלָהוּ קָמִיָּה וְאָמְרוּ זִכְאָה חוּלְקָנָא דְאֵעֲרַעְנָא כְּדִלְמַנְדַּע רִזִּין עֲלָאִין טְמִירִין דְעֵתִיק יוֹמִין.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר אֲשֶׁתְמוּדַע מִהַכָּא דְמִשָּׁה מְאוּתוּי מִשְׁמַע דְאִיהוּ הֵבֵל וְאִיהוּ שֵׁת וְאִיהוּ מִשָּׁה, וְאַתְפַּשְׁטוּתִיה דְמִשָּׁה בְּכָל דְרָא וְדָא וּבְכָל צְדִיק וְצְדִיק, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּתַלְתְּ תַּלְתָּה, וּבְכָל תַּלְתְּ דְאִיהוּ רְכִיב אֲתַמַּר בְּהוֹן לָא יְמוּשׁוּ מִפִּיד וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע וּרְעָדָה, מִהַכָּא אֲשֶׁתְמוּדַע דְאִיהוּ לָא אֲשֶׁתַּחֲבֵי אֶלָּא בְּאַתַּר דְאִית בֵּיה אוּרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא זָכְרוּ תוֹרַת מִשָּׁה עֲבָדִי.

אמר ליה רבי יהודה: התפשטותו בכני אדם יש לה שעור? אמר לו: כן, עד ששים רבוא, וסוד הדבר - דור הלך ודור בא, ופרשה הקדמונים, אין דור פחות משישים רבוא, ומשום זה נאמר בו אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד, ומיהו? זה משה שהוא שקול כששים רבוא מישראל. אמר לו רבי שמעון: ברוך בני לעתיק הימים.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהו"ה, מיהו מקום הביא אותה? מק"ץ ימים, מהשירים שלו, כמו אדם שבסוף ימיו חוזר בתשובה כשאין לו כח לעשות טוב ורע, ובעלומיו, כשהוא בכחו, לא שב, כמו שבאר והוה מפני שיבה תקום, ומשום זה ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מבכורות צאנו הביא לו קרבן, מהיפה שלו, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל. ועוד, אל קין ואל מנחתו לא שעה, משום שקרבנו היה מאותו מקום שנקרא ערוה, ומה היה? פשתים, שנאמר בו ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה.

אמר לו רבי אלעזר: שהתכסה בו בשר ערוה - טוב הוא. אמר לו: בני, לא כל העריות שוים, זה לא הקריב קרבן זה אלא לקרב את ערותו לה, שנאמר בו איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומה ערותו? הזמה, הערלה הרעה, הנקבה של ערלה, אותה שנאמר בה אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה היא האם של הערובה הרעה? הפרי של העץ של טוב ורע, שנאמר בה ותקח באים ערב רב שהם מערבים עם

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בכני נשא אית ליה שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורוא דמלה דור הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות משישים רבוא, ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר ליה רבי שמעון ברוך ברי לעתיק יומין.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהו"ה (בראשית ד ג), מאן אתר אייתי ליה, מקץ ימים, משוירין דיליה, כגון בר נש דאיהו בסוף יומיו חזר בתשובתא, כד לא אית ליה חילא למעבד טב וביש, ובעולמוי בתוקפיה לא תב, כמה דאוקמוהו (ויקרא יט לב) מפני שיבה תקום, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו לא שעה, אבל הכל מבכורות צאנו אייתי ליה קרבנא משפירו דיליה, ובגין דא וישע יהו"ה אל הכל. ועוד אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין דקרנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. אמר ליה רבי אלעזר, דאתכפי ביה בשר ערוה טב איהו, אמר ליה ברי לאו

כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב קרבנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה, דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומאי ערוה דיליה זמהא בישא ערלה, ניקבא דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומאי ניהי אימא דערבוביא בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר בהון (ישעיה א ד) הוי גוי הוטא, דאינון זרע מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומי היא? לילית, שמשם

יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאמַר בְּהֵם הוּי גוֹי חוּטֵא, שְׁהֵם זֹרַע מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי־יְיָ יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָה, וּמִשׁוֹם זֶה וְאֵל קִיָּן וְאֵת מִנְחַתּוֹ לֹא שָׁעָה. וְהָרִי נִתְבָּאָר בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וּרְחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְנֹאמַר בּוּ פִי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת, וְקִבַּל אוֹתָם, כָּל שִׁפְן אֵת קִרְבָּן קִיָּן? אֵלֶּה שְׁהִיָּה רְצוּנוֹ לְרַע כְּמוֹ שְׁנֹאמַר, אֲבָל הֵבֵל הִיָּה רְצוּנוֹ בְּקִרְבָּנוֹ לְקִרְבַּת הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב לְבוּשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לְבָן וְשַׁעַר רֹאשׁוֹ כְּצִמְרֵן נָקִי. כְּמָה? בְּאוֹתוֹ שְׁהַקְרִיב מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ וּמִחֻלְבָּהֶן, וּמִשׁוֹם זֶה וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הֵבֵל, וְהָרִי נִתְבָּאָר.

וּמִיָּד שְׁלֹא הִתְקַבַּל קִרְבָּנוֹ שֶׁל קִיָּן, וַיַּחֲרַד לְקִיָּן מְאֹד, וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִיָּן לְמָה חָרָה לָךְ שְׁלֹא מִתְקַבַּל קִרְבָּנְךָ? אִם תִּיטִיב מַעֲשֶׂיךָ בְּגִלְגּוּל - שְׂאֵת לָךְ בַּעֲוֹלָם וְתִתְקַבַּל בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר: כָּאֵן לֹא צָרִיךְ לְכַסּוֹת אֵת הַסּוּד מִהַ זֶה שְׂאֵת, וְלֹא בְּאִנּוּ לְדַרְשׁ בְּפִסּוּק הַזֶּה, אֲלֵא שְׂשֵׂאת זֶה הוּא מִשָּׂא, וּבִהְפוּךְ אוֹתוֹת שְׂשֵׂאת הוּא אִשׁוֹת. כָּאֵן רָמַז שְׁעֵבֵר עַל וְאֵל אִשְׁתְּ עֲמִיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ כו', שְׂבָא עַל תְּאוֹמְתּוֹ שֶׁל הֵבֵל, וְזֶהוּ וַיִּקָּם קִיָּן אֶל הֵבֵל, קָם עַל תְּאוֹמְתּוֹ, וְאַחַר כֵּךְ הִרְגַת אֵת בַּעֲלָהּ, כְּמוֹ הַמְצָרִי, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּפֶן כַּה וְכֵה, וְאָמְרוּ הַרְאוּנוּ מִה זֶה וַיִּפֶן כַּה וְכֵה? אֲלֵא רָאָה מִה עָשָׂה בְּבֵית וּמָה עָשָׂה בְּשָׂדֵה, וְאֵין שְׂדֵה אֲלֵא אִשָּׁה, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר כִּי בְּשָׂדֵה מְצָאָהּ, זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה. וַיִּפֶן כַּה וְכֵה, הִסְתַּפַּל אִם

מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי־יְיָ יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָה, וּבְגִיָּן דָּא (בראשית ד ה) וְאֵל קִיָּן וְאֵל מִנְחַתּוֹ לֹא שָׁעָה.

וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַמַּר בִּיה (תהלים קמה) וּרְחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאֲתַמַּר בִּיה (יחזקאל יח לב) כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת, וְקִבַּיל לוֹן, כָּל שִׁפְן לְקִרְבָּנָא דְקִיָּן, אֲלֵא דִהוּה רְעוּתִיהָ לְבִישׁ כְּמָה דְאֲתַמַּר, אֲבָל הֵבֵל הוּה רְעוּתִיהָ בְּקִרְבָּנָא דִּילִיהּ, לְקִרְבָּא שְׂכִינְתָּא לְהוּוּא דְאֲתַמַּר בִּיה (דניאל ו ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשִׂיהָ כְּתִלְגַּת חוּר וְשַׁעַר רִישִׂיהָ כְּעִמְרֵן נָקִי, כְּמָא, בְּהוּוּא דְקִרִיב מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ וּמִחֻלְבָּהֶן, וּבְגִיָּן דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הֵבֵל וְהָא אֲתַמַּר.

וּמִיָּד דִּלֹּא אֲתַקַּבַּל קִרְבָּנָא דְקִיָּן, וַיַּחֲרַד לְקִיָּן מְאֹד, וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִיָּן לְמָה חָרָה לָךְ דִּלֹּא מִתְקַבַּל קִרְבָּנְךָ, אִם תִּיטִיב עוֹבְדְךָ בְּגִלְגּוּלָא, שְׂאֵת לָךְ בַּעֲלָמָא, וְתִתְקַבַּל בְּתִיּוּבָתָא, וְאִם לֹא לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ, אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר הֵכָא לֹא צָרִיךְ לְאֲתַכְפִּיָּא רְזָא, מָאִי שְׂאֵת, וְלֹא אֲתִינָא לְדַרְשָׁא בְּהָאִי קָרָא, אֲלֵא דְהָא שְׂאֵת מִשָּׂא אִיהוּ וּבִהְפוּךְ אֲתוּוֹן, שְׂאֵת אִיהוּ אִשׁוֹת, הֵכָא רָמַז דְעֵבֵר עַל (ויקרא יח כ) וְאֵל אִשְׁתְּ עֲמִיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ וְכוּ', דְאֲתָא עַל תְּאוֹמְתּוֹ שֶׁל הֵבֵל, וְדָא אִיהוּ (בראשית ד ח) וַיִּקָּם קִיָּן אֶל הֵבֵל, קָם עַל תְּאוֹמְתּוֹ, וּלְבַתֵּר קָטִיל לְבַעֲלָהּ, כְּגוֹנוּנָא דְמְצָרִי, וְרְזָא דְמִלָּה (שמות ב י) וַיִּפֶן כַּה וְכֵה, וְאָמְרוּ קְדַמָּאִין מָאִי וַיִּפֶן כַּה וְכֵה, אֲלֵא רָאָה מִה עָשָׂה בְּבֵית (דף קיג ע"א) וּמָה עָשָׂה בְּשָׂדֵה, וְלִית שְׂדֵה אֲלֵא אִשָּׁה, כְּמָה דְאֲתַמַּר (דברים כב כז) כִּי בְּשָׂדֵה מְצָאָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד ח) וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה, וַיִּפֶן

כַּה וְכֵה, אִסְתַּפַּל אִם הוּה בִּיה מְסֻטְרָא דְטוֹב, דִּלְזַמְנִין אֲתַפְרֵשׁ טוֹב מִן

רע ומתמן אינון גרים, ובגין דא אסתפל מפל
סטרא עד שתין רבוא, ולא חזא תמן גיורא
דנפיק מניה, ויך את המצרי.

ולבתר מה פתיב ואם לא תיטיב, אל תקרי
ואם אלא ואם, דאיהו (שם מט ג) יתר
שאת ויתר עז, לפתח חטאת רבין, מאי רובין,
אלא (שמות כג ה) פי תראה חמור שנאף רובין
וכו', דאיהו לא יכיל למסבל על פתפוי חמרא
דאורייתא, לא יכיל למסבל עליה עול מלכות
בגלותא, וחדלת מעזוב לו, הכא אחזי לקין
דעתידין למהוי ישראל בדוחקא בגלותא, עני
ורוכב על חמור, דיהון פחמור משאוי על
פתפוי, מעול המס בגלותא ומכובד המלאכה,
ודא איהו רובין תחת משאוי בגלותא, ובנוי
דקין דהו עתירין ותקיפין כמלכים בתוקפא
סגיא, ובגין דא אמר הלא אם תטיב שאת,
הלא אם תטיב למהוי שאת לעניי ישראל
דאינון כבדים במשא כבד (יכבדו ממנו), אנא
אסביל לבריה בעלמא, ומאריך עלייהו, ואם
לאו, לפתח חטאת רבין, לתרעא דגיהנם
אתפתחת, לנטלא נוקמא מנה ומברך.

אמר רבי שמעון, בריך ברי לעתיק יומין,
דהא ריח קדשא אתער לגבך, לגלאה
הכא חדושים דלא אשתמודעו עד השתא,
אמר ודאי דא איהו (בראשית ד י) קול דמי אחיה
צועקים אלי, אינון דמים דישראל, דעתידין
למגזל לון בנוי דקין ערב רב רשיעייא חייביא
בגלותא, ודא איהו (שם ו יג) פי מלאה הארץ
חמס מפניהם, ודא הוא קטולא דקין להבל
דעני חשוב פמת.

וידי (דף קיג ע"ב) מקץ ימים וגומר, פתח רבי
שמעון ואמר: מה זה מקץ ימים, אלא

היה בו מצד הטוב, שלפעמים
נפרד טוב מרע, ומשם הם הגרים,
ומשום זה הסתפל מפל צד עד
ששים רבוא ולא ראה שם גר
שיוצא ממנו, ויך את המצרי.

אחר כך מה פתוב? ואם לא
תיטיב, אל תקרי ואם אלא ואם,
שהוא יתר שאת ויתר עז. לפתח
חטאת רבין, מה זה רבין? אלא
פי תראה חמור שנאף רבין וכו',
שהוא לא יכול לשאת על כתפו
חמרת התורה, לא יכול לשאת
על המלכות בגלות, וחדלת מעזוב
לו, כאן הראה לקין שעתידים
ישראל להיות בדחוק בגלות, עני
ורכב על חמור, שיהיו כחמור,
שמשאוי על כתפו מעל המס
בגלות ומכבד המלאכה, וזהו
רבין תחת משאו - בגלות, ובני
קין שהיו עשירים וחזקים
כמלכים בחזק רב, ומשום זה
אמר אם תטיב שאת, הלא אם
תיטיב להיות שאת לעניי ישראל,
שהם כבדים במשא כבד (יכבדו

ממנו), אני אסבל את בניה בעולם
ומאריך עליהם, ואם לא - לפתח
חטאת רבין, לשער הגיהנם
נפתחה, לטל נקמה מנה ומבריך.
אמר רבי שמעון: ברוך בני
לעתיק הימים, שהרי ריח הקדש
התעוררה אליך לגלות כאן
חדושים שלא נודעו עד עתה.
אמר: ודאי זהו קול דמי אחיה
צועקים אלי, אותם דמים של
ישראל, שעתידים לגזל אותם בני
קין, ערב רב, החיבים הרשעים
בגלות, וזהו כי מלאה הארץ חמס
מפניהם, וזהו ההרג של קין אל
הבל, שעני חשוב פמת.

וידי מקץ ימים וגו', פתח רבי
שמעון ואמר: מה זה מקץ ימים?
אלא מאותו מקום שעתיד לומר

מההוא אתר דעתיד למימר ביה (שם ו יג) קץ כל
בשר בא לפני, (איוב כג ג) קץ

בו קץ כל בשר בא לפני, קץ שם לחשך, ותרגם יונתן בן עזיאל, קץ כל בשר - המחבל של כל בשר, מלאכי חבלה. ראה שעתידים לצאת ממנו מחבלים פרמים, שהם ישראל, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת בית ישראל, בגלל כף ואל קין ואל מנחתו לא שעה, וחמא דעתידין למיפק מהבל פמה צדיקיא, בגין דא וישע יהו"ה אל הבל ואל מנחתו.

והא בשעתא דאתיליד קין אתמר ביה קניתי איש את יהו"ה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא בדינוי, פיון דנפק דא אתחלשת איהי ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמא דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל דינין אתערו עמיה.

תא חזי, מה פתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, בשדה דאשתמודע לעילא, בשדה דאקרי שדה של תפוחים, ונצח האי דינא לאחוי משום דהוה קשיא מניה, ואכפיה ואטמריה תחותוי, עד דאתער בהאי קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא דמבסם דמעין עלאין.

ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש פפום ארחיה, ואף על גב דטמירין אינון, מתפשטן דא בדא ואעבדו חד גופא, ומהאי גופא נחתין נשמתהון דרשיעיא תקיפי רוחא, מתרויהון סלקא דעתך פחדא, לא אלא חד לסטרוי וחד לסטרוי, זכאין אינון צדיקיא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי לצדו ואחד לצדו. אשרי הם הצדיקים ששולפים נשמותיהם

והרי בשעה שנולד קין, נאמר בו קניתי איש את יהו"ה, ולא היה כף, משום שלא התבשמה, והנחש הקשה הטיל בה זמה של הדין הקשה, ומשום זה לא התבשמה, וכשקין מצד הנקבה יצא תקיף קשה בדינו, פיון שדה יצא, היא נחלשה ונתבשמה אחרי זה, והוציאה אחר יותר מבשם, ועלה הראשון שהיה תקיף קשה על האחר, שהרי כל הדינים התעוררו עמו.

בא וראה מה כתוב? ויהי בהיותם בשדה, בשדה שנודע למעלה, שנקרא שדה של תפוחים, ונצח הדין הזה את אחיו, משום שהיה קשה ממנו, והכניע אותו והטמין אותו תחתיו, עד שהתעורר הקדוש ברוך הוא והעבירו מלפניו, ושקע אותו בנקב תהום רבה, וכלל את אחיו בשקוע של הים הגדול שמבשם את הדמעות העליונות.

ומהם יורדות הנשמות לעולם, איש כפי דרכו, ואף על גב שהם טמירים, מתפשטים זה עם זה ונעשים גוף אחד, ומהגוף הזה יורדות נשמות של הרשעים עזי הרוח, האם עולה בדעתך משניהם יחד? לא, אלא אחד מהגוף הקדוש הזה שנקרא אדם,

איש את יהו"ה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא בדינוי, פיון דנפק דא אתחלשת איהי ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמא דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל דינין אתערו עמיה.

אָדָם דְּכָלִּיל כְּלָא, אֲתֵר דְּכִתְרִין וְעֵטְרִין
קְדִישִׁין (דף קיד ע"א) **מִתְחַבְרִין תַּמָּן בְּצִרּוּרָא**
דְּאֵתְכֶּלְא.

(נ"א) וְיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִזְן מִמָּי מִקֵּץ יָמִים אֱלָא מִהוּא
דַּעֲתִיד לְאַחְמַר בִּיה קִזְן כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי, וּבְגִין דָּא
וְאֵל קִזְן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שַׁעָה, וְעוּד מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מְרֵאשׁ
יָמִים, אֱלָא מְשִׁירִין דִּילִיה וְלֹא מְשִׁירוֹ, כְּבַר נִשׁ דְּאֵתִי מִסְכְּנָא
לְתַרְעִיה וּבּוֹמְנָא דְּאִיהוּ תְּאִיב לְמִיכָל, בְּגִין דְּלֹא לְמִיחָב לִיה מְשִׁירוֹ
דְּמֵאכָל, לֹא כְּעִי לְמִיחָב לִיה מְדִי בְּתֵר דְּאָכִיל שְׁפִירוֹ דְּכָלָא, כְּנִיף
הוּא דְּאִיהוּ כְּסוּפָא וְיְהִיב לְמִסְכְּנָא דָּא דְּאֵתִיאשׁ מְנִיה, אָמַר לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְכַלְבָּא תְּרִמוֹן לִיה, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִזְן וְאֵל מִנְחָתוֹ
לֹא שַׁעָה, אָבָל הֶבֶל לֹא אֶקְרִיב אֱלָא מְשִׁירוֹ דְּכָלָא תְּרָא הוּא
דְּכִתִּיב וְהֶבֶל הִבִּיא גַם הוּא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ.

וּמִחְלָבִיהוֹן לֹא קְרִיב לְגַבִּיה שְׁיורִין, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהו"ה אֵל הֶבֶל
וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל קִזְן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שַׁעָה, וַיֹּאמֶר
יְהו"ה לְקִזְן לְמָה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פְּנֵיךָ, הֲלֹא אִם תְּטִיב שְׂאֵת,
אָמַר לִיה אִם אֲנִתְּ תְּטִיב עוּבְדָךְ, שְׂאֵת יִסְתַּלַּק קְרַבְנְךָ, וְאִם לֹא
תְּטִיב עוּבְדָךְ לְפִתַּח חֲטָאֵת רַבִּץ דִּיתְפַּרַע מִינְךָ, אֲתֵמַר הֲכָא רוּבִץ
וּבְאֵתֵר אַחְרָא כְּתִיב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׁנֵאָךְ רוּבִץ תַּחַת מִשְׁאוֹ וְכו'
לֹא תִרְאֶה אֵת חֲמוֹר אַחִיד דָּא קִזְן דְּאִיהוּ רַבִּיץ מְכוּבַד עוֹנוֹי, וְאִי
לֹא כְּעִי לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבָתָא, וְחֲדַלְתָּ מֵעֲזוּב לּוֹ דְּלֹא עֶבֶד עוּבְדוֹי
דְּאֲחוּךְ, וְאִי הֲדַר בְּתִיּוּבָתָא עֲזוּב תְּעוּב עִמוּ, מַה עֶבֶד הֶבֶל, קָם
עֲלִיה וְאַפְלִיה לְאַרְטָא וּלְבַתֵּר קָם קִזְן וְקַטְלִיה דְּכֵן כְּתִיב וַיִּקָּם קִזְן
אֵל הֶבֶל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אָמַר בֶּן סִירָא טַב לְכִישׁ לֹא
תַעֲבִיד וּבִישָׁא לֹא מְטִי לָךְ.

וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִזְן אִי הֶבֶל אַחִידְךָ וְכו' (בראשית
ד ט), אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא הוּא יָדַע
קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אֵן הוּא הֶבֶל דְּשְׂאִיל לִיה,

שְׁכוֹלָל הַכֹּל, הַמְקוֹם שֶׁהִפְתָּרִים
וְהַעֲטוּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת מִתְחַבְּרִים
שֵׁם בְּצִרּוֹר הָאֶשְׁכוּל.

(נ"א) וְיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִזְן, מַה
זֶה מִקֵּץ יָמִים? אֱלָא מֵאוֹתוֹ
שַׁעֲתִיד לְהֵאמֵר בּוֹ קִזְן כָּל בְּשָׂר
בָּא לְפָנֵי, וּמִשׁוּם זֶה וְאֵל קִזְן וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שַׁעָה. וְעוּד מִקֵּץ יָמִים,
וְלֹא אָמַר מְרֵאשׁ יָמִים, אֱלָא
מִהֲשִׁירִים שְׁלוֹ וְלֹא מִן הַיְּפָה,
כְּאָדָם שָׂבֵא עֲנִי לְשַׁעַר שְׁלוֹ וּבְזִמְנָן
שֶׁהוּא תְּאָב לְאָכֵל, כְּדִי שְׁלֵא לְתַת
לוֹ מִהַיְּפָה שְׁבַמְאָכְלִים, לֹא רוּצָה
לְתַת לוֹ דְּבַר אַחַר שְׂאָכֵל אֵת
הַיְּפָה מִהַכֹּל, כְּנִס אֵת אוֹתוֹ שֶׁהוּא
בְּסוּף וְנִתֵּן לְעֲנִי הַזֶּה שֶׁהִתִּיאֵשׁ
מִמֶּנּוּ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לְכָלֵב תִּזְדַּקוּ אוֹתוֹ, וּמִשׁוּם זֶה
וְאֵל קִזְן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שַׁעָה,
אָבָל הֶבֶל לֹא הִקְרִיב אֱלָא מִהַיְּפָה
שֶׁל הַכֹּל, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהֶבֶל הִבִּיא
גַם הוּא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ.

וּמִחְלָבִיהוֹן, לֹא הִקְרִיב אֱלָא
שִׁירִים, וּמִשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהו"ה
אֵל הֶבֶל וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל קִזְן וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שַׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהו"ה
לְקִזְן לְמָה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ
פְּנֵיךָ, הֲלֹא אִם תְּטִיב שְׂאֵת.
אָמַר לוֹ, אִם אֲתָה תְּטִיב מֵעֲשִׂיךָ
- שְׂאֵת, יִתְעַלֶּה קְרַבְנְךָ, וְאִם לֹא
תְּטִיב מֵעֲשִׂיךָ - לְפִתַּח חֲטָאֵת
רַבִּץ, שִׁיפְרַע מִמֶּךָ. נֹאמַר כָּאֵן
רַבִּץ, וּבְמִקוֹם אַחַר פְּתוּב כִּי
תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׁנֵאָךְ רַבִּץ תַּחַת
מִשְׁאוֹ כּוּי לֹא תִרְאֶה אֵת חֲמוֹר
אַחִידְךָ, זֶה קִזְן שֶׁהוּא רוּבִץ מְכֻבָּד
עוֹנוֹ, וְאִם לֹא רוּצָה לְחַזֵּר
בְּתִשׁוּבָה, וְחֲדַלְתָּ מֵעֲזוּב לוֹ, שְׁלֵא
עוֹשֶׂה מֵעֲשֶׂה אַחִידְךָ, וְאִם חוֹזֵר

בְּתִשׁוּבָה, עֲזוּב תְּעוּב עִמוּ. מַה עֲשֶׂה הֶבֶל? קָם עָלָיו וְהִפִּילוֹ לְאַרְצָא, וְאַחַר כֵּן קָם קִזְן וַיְהַרְגֵהוּ, שִׁפְן
פְּתוּב וַיִּקָּם קִזְן אֵל הֶבֶל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר בֶּן סִירָא, טוֹב לָרַע אֵל תַּעֲשֶׂה, וְלֹא
יִגִיעַ אֲלִיךָ רַע.

וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִזְן אִי הֶבֶל אַחִידְךָ כּוּי, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְכִי לֹא הִיא יוֹדַע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אִיפֹה הִיא הֶבֶל שְׁשׂוֹאֵל אוֹתוֹ, וְהִרִי אֵינן מְכַסֶּה מִמֶּנּוּ דְּבַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים

כו? אָלֵא אוי לַבְּנֵי אָדָם
הַטְּפָשִׁים, אָטוּמֵי הַלֵּב, סְתוּמֵי
הָעֵינַיִם, שְׁעָלֵיהֶם נֹאמֵר עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ, בְּאוֹר שֶׁל הַתּוֹרָה,
אֵלּוֹ אוֹתָם בְּהַמּוֹת שֶׁלֹּא
מִסְתַּכְּלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֵלֶּא בְּתַבְּנִן
שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא קֶלְפָה מִבְּחוּץ
וְהַמוֹץ שֶׁלָּהּ, שְׁנֹאמֵר בְּהֶם מוֹץ
וְתַבְּנִן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
שֶׁהַחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעָלֵי
הַסּוּדוֹת, זֹרְקִים הַתַּבְּנִן וְהַמוֹץ
הַחֵיצוֹנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֹטָה
שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מִבְּפָנַיִם,
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם הָאוֹתוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לַחֲשׁבוֹן חֹטָ"ה.

בֹּא וּרְאֵה, אֵלּוֹ הַבְּהֵמוֹת חוֹשְׁבִים
שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֲ"י הַבַּל אַחִיד, כְּמִי שֶׁלֹּא יָדַע
אִיפֹה הוּא, אֵלֶּא אֲ"י, הוּא
שֶׁהַסְּתַלַּק מִן אֲדֻנִּי, שֶׁהוּא א'
אֱהִי"ה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אֲנֹכִי, י'
יְהו"ה שְׁעוֹלָה עִמָּה לְדוֹן אֶת קַיִן.
בְּגִלְל זֶה כְּשֶׁהַסְּתַלַּקָה אֲ"י מִן
אֲדֻנִּי, נִשְׁאַר דָּ"ן, בְּגִלְל זֶה אֲ"י
הַבַּל אַחִיד, וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
הַשְּׂמֵר אַחֵי אֲנֹכִי! לֹא יָדַעְתִּי
שֶׁשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא אֲנֹכִי, עִמּוֹ שָׁם,
אֲ"י שֶׁהַתְּעֵלָה הָאֵם וְהַבֵּן אֵל
הַחֲכָמָה לְטַל מִמֶּנּוּ נִקְמָה, וְלָמָּה
אֵל הַחֲכָמָה? מִשּׁוּם שֶׁהָאָדָם
הָעֲלִיּוֹן הוּא שֶׁנִּבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן
בְּדַמּוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמֵי אַחִיד צוֹעֲקִים
אֵלֵי, מַה זֶה דְּמֵי? דָּם הִיָּה צָרִיד
לְהִיּוֹת! אֵלֶּא מַה זֶה דְּמֵי? דָּ"ן
כַּחֲשׁבוֹן דְּמֵי, וְזֶהוּ דָן אֲנֹכִי
וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גְּדוֹל. וְעוֹד,
מַה זֶה קוֹל דְּמֵי? קוֹל דָּם הִיָּה
צָרִיד לְהִיּוֹת! אֵלֶּא תְרַגְּם
אוּנְקָלוֹס, קוֹל זְרַעֲיוֹתָיו שְׁעֲתִידִים
לְצֵאת מֵאַחִיד, אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא
שְׁעֲתִידִים לְצֵאת מֵהַבַּל, בְּאוֹתוֹ
שְׁנֹאמֵר בּוֹ בְּשֶׁגֶם זֶה הַבַּל, כָּלֶם
צוֹעֲקִים מִן הָאָדָמָה. כָּאֵן רַמְזוֹ

וְהָא לֹא אֲתַפְּסִי מִנִּיהַ מְלָה, כְּמָה דָּאָתָּ
אָמַר (יִרְמִיָּה כג כד) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְכוּ',
אֵלֶּא וְוִי לוֹן לְבִנֵי נִשְׂא טְפָשִׂיא אֲטִימִין לְבֹא
סְתִימֵי עֵינָא, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (תהלים קטו ה) עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ בְּנִהוּרָא דְאוּרִייתָא, אֵלִין אֵינּוֹן
בְּעֵירָן דְּלֹא מִסְתַּכְּלִין וְלֹא יָדַעִין אֵלֶּא בְּתַבְּנָא
דְּאוּרִייתָא, דְּאִיהִי קֶלְיפָה מְלַבֵּר וּמוֹץ דִּילָהּ,
דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן מוֹץ וְתַבְּנִן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
דְּחַפְיִמִין דְּאוּרִייתָא מְאִרֵי דְרִזִין זְרַקִין תַּבְּנָא
וּמוֹץ דְּלַבֵּר, וְאֲכַלִין חֹטָה דְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי
מְלַגָּאו, כ"ב אֲתוּוֹן דְּאוּרִייתָא דְּסִלְקִין לַחוּשְׁבִין
חֹטָ"ה.

הָא חֲזִי אֵלִין בְּעֵירָן חֲשַׁבִין דְּשָׂאִיל לִיה
קוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא אֲ"י הַבַּל אַחִיד כְּמָאֵן
דְּלֹא יָדַע אָן הוּא, אֵלֶּא אֲ"י אִיהוּ דְּאֲסְתַּלַּק
מִן אֲדֻנִּי, דְּאִיהוּ א' אֱהִי"ה אֵימָא עֲלָאָה
אֲנֹכִי, י' יְהו"ה דְּסִלְיָק עִמָּה לְמִדָּן לְקִינ, בְּגִין
דָּא פִד אֲסְתַּלַּק אֲ"י מִן אֲדֻנִּי אֲשַׁתָּאֵר דָּ"ן,
וּבְגִין דָּא אֲ"י הַבַּל אַחִיד, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא
יָדַעְתִּי הַשְּׂוֹמֵר אַחֵי אֲנֹכִי, לֹא יָדַעְנָא דְּשְׂכִינְתָּא
דְּאִיהִי אֲנֹכִי, עִמִּיהַ תַּמָּן, אֲ"י דְּאֲסְתַּלַּק אֵימָא
וּבְרָא לְגַבֵּי חֲכָמָה לְמִיטַל נִיקְמָא מִינֵיהּ,
וְאִמָּאֵי לְגַבֵּי חֲכָמָה, בְּגִין דְּאִיהוּ אָדָם עֲלָאָה
דְּאֲתַבְּרֵי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיּוֹקְנֵיהּ.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמֵי אַחִיד צוֹעֲקִים אֵלֵי, מַאי דְּמֵי,
דָּם מְבַעֵי לִיה, אֵלֶּא מַאי דְּמֵי דָּ"ן
כַּחֲשַׁבִין דְּמֵי, וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דָּן אֲנֹכִי
וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גְּדוֹל. וְעוֹד מַאי קוֹל
דְּמֵי, קוֹל דָּם מְבַעֵי לִיה, אֵלֶּא תְרַגְּם אֲנְקָלוֹס,
קַל זְרַעִין דְּעֲתִידִין לְמִיפַק מִן אַחוּדָה, אֵינּוֹן
שְׁתִין רַבּוּא דְּעֲתִידִין לְמִיפַק מֵהַבַּל, בְּהַהוּא
דְּאֲתַמַּר בִּיהַ בְּשֶׁגֶם זֶה הַבַּל, כְּלָהוּ צְוּוּחִין מִן
אַרְעָא, הָכָא רַמְזוֹ עֲנוּי הַדִּין וְעוּוֹת (ד' ק"ד)

ענוי הדין ועונות הדין וחמס ושוד
ושבר שעתידים בני קנן לעשות
בבני הקדוש ברוך הוא, וזהו קול
דמי אחיך, אחיך נקרא מצד
אותם שנאמר בהם הרגו איש את
אחיו.

(א"ב) ויאמר יהו"ה אל קנן אי הבל
אחיך, אמר רבי שמעון, וכי לא
היה יודע הקדוש ברוך הוא איפה
הבל שהיה שואל איה הבל
אחיך? וכי הוא לא היה יודע
שהקדוש ברוך הוא אין דבר
מכסה ממנו, אפלו מחשבת הלב,
כל שכן דבר של העולם, שאמר
לא ידעתי השמר אחי אנכי?
אלא, אוי לטפשים אטומי הלב,
ועינים להם ולא מסתכלים אלא
בתבן לאכל ממנו פכהמות,
שחכמים שמפירים בחטא של
התורה, שהיא עשרים ושתים
אותיות פחשבון חט"ה, אלו
זורקים התבן מן התורה,
ואוכלים את החטא של התורה
מבפנים. עוד אראה לכם סודות
טמירים בפסוק זה, בזמן שהרג
קנן את הבל, עלה א"י מן אדנ"י
ונשאר ד"ן, א' הוא אנכי, האם
העליונה, י' יהו"ה של יוד"ן
אבא, שעלו לתבע דין על בנם
שהוא הבל, ומשום זה אמר
הקדוש ברוך הוא אי הבל אחיך.
באותו הזמן הוא אמר לא ידעתי
השמר אחי אנכי. ראה הקדוש
ברוך הוא שלא הזכיר י', אלא
א' שהוא אנכי, אמר לו קול דמי
אחיך צעקים אלי, דם אחיך היה
צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן פחשבון שנשאר מן אדנ"י, והכל
אמת, ששלישה שמות כלולים באותו שם, האב האם והבת, שהם יהו"ה אהי"ה אדנ"י, משום
שהבל היה דמות של אדם שלמעלה שהוא העמוד האמצעי, והוא הקול שנאמר בו קול דמי
אחיך. ויש סוד אחר, קול דמי? קול דם היה צריך להיות, אלא תרגם אונקלוס, קול דם זרעיות
שעתידים לצאת מאחיך, והם ששים רבוא.

ע"ב) הדין וחמס ושוד ושבר דעתידין בנוי דקנן
למעבד לבנוי דקודשא בריך הוא, ודא איהו
קול דמי אחיך, אחיך אתקרי מסטרא דאנון
דאתמר בהון (שמות לב כז) הרגו איש את אחיו.

(נ"א) ויאמר יהו"ה אל קנן אי הבל אחיך, אמר רבי שמעון וכי
לא הוה ידע קודשא בריך הוא אי הבל דהוה שאיל
אי הבל אחיך, וכי איהו לא הוה ידע דקודשא בריך הוא לית
מלה דיתכפי מניה אפילו מחשבה דלכא כל שכן מלה דעלמא,
דאמר לא ידעתי השומר אחי אנכי, אלא ווי לון למפשין אטימון
דלכא ועיינין לון ולא מסתכלין אלא בתבן למיכל מניה כבעירן,
דחכימין דידעין בחטא דאורייתא דאיהו שנים ועשרים אתון
כחשבון חט"ה, אלון זרקין תבנא מדאורייתא ואכלין חטא דאורייתא
מלגו, תו אחיו לכון ריון טמירין בהאי קרא בזמנא דקטל קון להבל,
סליק א"י מן אדנ"י ואשתאר ד"ן, א' איהו אנכי אימא עלאה, י'
יהוה דיודין אבא, דסליקו למתבע דינא על בנייהו דאיהו הבל
ובגין דא אמר קודשא בריך הוא אי הבל אחיך.

בתחוא זמנא אמר איהו לא ידעתי השומר אחי אנכי, קמא
קודשא בריך הוא דלא אדכיר י', אלא א' דאיהו אנכי,
אמר ליה קול דמי אחיך צועקים אלי, דם אחיך מבעי ליה, מאי
דמי, אלא דא דם י', ועוד דמי איהו ד"ן כחשבון דאשתאר מן
אדנ"י, וכלא קשומ, דתלת שמותן כלילין בהווא שמא, אבא ואימא
וברתא, דאנון יהו"ה אהי"ה אדנ"י, בגין דהכל הוה דיוקנא דאדם
דלעילא דאיהו עמודא דאמצעיתא ואיהו קול דאתמר ביה קול
דמי אחיך, ואית רזא אחרא, קול דמי, קול דם מבעי ליה, אלא
תרגם אונקלוס קל דם זרעין דעתידין למיפק מן אחוה, ואנון שתין
רבוא.

בתחוא זמנא דחמא דחובא דא באתר עלאה הוה תליא, הרהר
בתויבתא ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אותי היום
מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ וכו', הכא
אתרמיו גלגולא דרשיעיא דאתמר בהון ובכך ראיתי רשעים קברים
צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן פחשבון שנשאר מן אדנ"י, והם ששים רבוא.

באותו זמן שראה שהחטא היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני
מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ וכו'. כאן
נרמז גלגול הרשעים שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים ובאו וכו'. וזהו הן גרשת אתי

שלוש עם גבר, ועליהם נאמר על
שלושה פשעי ישראל, ועל
ארבעה לא אשיבנו, שלא מחזיר
אותם לגוף רביעי ולא בגאולה
רביעית, אלא נאמר בישראל
יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל
גבר, בגלל זה פרשה בעלי
המשנה אין מקבלים גרים לימות
המשית.

ועוד אי הבל אחיד, בא וראה,
שתי האותיות הללו שמעתי
שלמקום עליון היו עולות, א"י
א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, שבמקום הזה חטאו
אדם והבל, ונאמר שהם א' כתר
עליון, י' מחשבה, למעלה
למעלה התעלה החטא הזה. אמר
לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה
מחשבות הן; השכינה נקראת
מחשבה, והיא י' מן אדנ"י
וחכמה מחשבה, וכתר שהיא א'
מן אדנ"י מחשבה, וכמה
מחשבות הן זו למעלה מזו וזו
על גב זו, זהו שפתוב פי גבה
מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולמעלה מפלן המחשבה
הנסתרת של כל הנסתרים,
עליונה על כל העליונים, שאין
מחשבה אחרת למעלה ממנה,
וכמה מחשבות הן לבושים זו
לזו, והוא נודע שלא חטא אלא
במחשבה שהיא לבוש, זהו
שפתוב ואירא פי עירום אנכי
ואחבא. נאמר באדם ואחבא,
ונאמר במשה ויסתר משה פניו.
אמר רבי שמעון: בני, בודאי
בכל חטא אדם, במחשבה שהיא
לבוש, ובמחשבה שהיא
מבפנים, ומשום זה אמר למשה
בזמן שאמר הראני נא את פכדך,
אמר, פי לא יראני האדם וחי,
שאם זכה שיראני, וחי לעולם,

והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש
עם גבר, ועלייהו אתמר (עמוס ב ו) על שלושה
פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיבנו, דלא
אהדר לון בגופא רביעאה, ולא בפורקנא
רביעאה, אלא אתמר בישראל (דברים לב
יב) יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל גבר, בגין
דא אוקמוה מארי מתניתין אין מקבלים גרים
לימות המשית.

ועוד (דף קטו ע"א) אי הבל אחיד, תא חזי תרין
אתוון אלין שמענא דלא תר עלאה הוו
סלקין, א"י, א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, דבהאי אתר חאבו אדם והבל,
ואתמר דאינון א' כתר עליון, י' מחשבה,
לעילא לעילא אסתלק האי חובה, אמר ליה
רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבות אינון,
שכינתא אתקרי מחשבה, ואיהי י' מן אדנ"י,
וחכמה מחשבה, וכתר דאיהי א' מן אדנ"י
מחשבה, וכמה מחשבין אינון דא לעילא מן
דא, ודא על גב דא, הדא הוא דכתיב (קהלת ה
ט) פי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולעילא מפלהו מחשבה סתימא דכל סתימין,
עלאה על כל עלאין, דלית מחשבה אחרא
לעילא מניה, וכמה מחשבין אינון לבושין
דא לדא, ואיהו אשתמודע דלא חאב אלא
במחשבה דאיהי לבושא, הדא הוא
דכתיב (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי
ואחבא, אתמר באדם ואחבא ואתמר במשה
(שמות ג ו) ויסתר משה פניו.

אמר רבי שמעון, ברי, בודאי בכלא חאב
אדם, במחשבה דאיהי לבושא,
ובמחשבה דאיהי מלגאו, ובגין דא אמר
למשה בזמנא דאמר (שמות לג יח) הראני נא את
פכדך, אמר, פי לא יראני האדם וחי, דאם

זכה שיראני, וחי לעולם,

ומשום זה אמר לו לא תוכל לראות את פני, ולא אינן הפנים כאן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע עלת העלות ובמקום שהתגלה, וחטאו של אדם גרם שלא יכל משה להסתפל בו, כל שכן אחר, שעלת העלות הסתלק מהמחשבה שחטא בה אדם, ומשום זה עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, ולא יכולה להשיג אותו, שהוא חי החיים, ובמקום שהוא שורה אין שם מיתה, והמחשבה שהסתלק ממנה בודאי היא חכמה. הלבוש לחכמה הסתומה, בודאי בה חטא אדם, ומשום זה נאמר בו כי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר: והרי מפאן משמע שלא חטא במחשבה העליונה, אלא באותה שהיא לבוש ממנה, והוא נשאר באותה שהיא מבפנים, במח בלי קרקפת, ומשום זה ואירא, שהזדעזע מאותה שלפנים מהמחשבה הסתומה שהיא עלת העלות. אמר לו רבי שמעון: בני, במחשבה שהיא המח אף כף חטא, שזרע יצא משם, שהוא המעיין של עין החיים, שהוא אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, שלש טפות שנרמזו בי' העליונה, הקוץ שלמעלה והקוץ שלמטה, ועצם הי' באמצע, וערב שם חשך שהפסיק בין עלת העלות למח הנסתר, ומשום זה כי לא יראני האדם וחי, עד שאותו החשך יעבר משם, וזהו הסוד כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם וביין אלהיכם, ומשום אותו חשך, אין המחשבה יכולה להשיג שם, כל שכן העין, עד שעובר משם אותו החשך, וכמותו למטה יש ענן חשכה, שנאמר בה סכתה בענן לך כוי.

ובגין דא אמר ליה לא (שמות לג כ) תוכל לראות את פני, ולא אינון פנים הכא אלא פנים דלא נראין, באתר דאשתמודע עלת העלות, ובאתר דאתגלייא, וחובא דאדם גרים דלא יכיל משה לאסתפלא ביה, כל שכן אחרא, דעלת העלות אסתלק ממחשבה דחאב בה אדם, ובגין דא עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, לא יכיל לאשגא ליה, דאיהו חי החיים, ובאתר דאיהו שריא לית מיתה תמן, ומחשבה דאסתלק מניה, בודאי איהו חכמה לבושא לחכמה סתימאה, בודאי בה חאב אדם, ובגין דא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר, והא מהכא משמע דלא חאב במחשבה עלאה אלא בההיא דאיהו לבושא מניה, ואשתאר איהו (דף קטו ע"ב) בההיא דאיהו מלגאו, במוחא בלא קרקפתא, ובגין דא ואירא, דאזדעזע מההיא דלגו מן מחשבה סתימא דאיהו עלת העלות, אמר ליה רבי שמעון, ברי, במחשבה דאיהו מוחא אוף הכי חב דזרעא מתמן נפיק, דאיהו נביעו דאילנא דחיי דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, תלת טפין דאתרמיזו בי' עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשך דאפסיק בין עלת העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג כ) פי לא יראני האדם וחי עד דההוא חשך אתעבר מתמן, ודא איהו רזא (ישעיה נט כ) פי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם וביין אלהיכם, ובגין ההוא חשך, לית מחשבה יכילא לאשגא תמן, כל שכן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא חשך, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך וכו'.

וְהוֹדְעוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבֵרִים,
וְהוֹדְעוּ הַזְקֵנִים בְּעַלֵּי הַיְשִׁיבָה.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא
יָדַעְתִּי שְׁחָטָאוֹ שֶׁל אָדָם כִּף הִיָּה
עֲלִיּוֹן, שֶׁהֵגִיעַ לְמַקּוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
כָּל הָעֲלִיּוֹנִים. אָמַר: אָבָא, תָּן לִי
רְשׁוּת לְשַׁאל אֵף עַל גֵּב שֶׁלֹּא
נִתְּנָה רְשׁוּת לְכָל אָדָם לְשַׁאל, כָּל
שֶׁכֶּן לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי,
שְׁהֵרִי רְצוֹן נִמְצָא, וְהַרְשׁוּת נִתְּנָה
לְגִלוּת כָּל מָה שְׁיִכְלֹנוּ לְדַעַת.
אָמַר לוֹ: אָבָא, נוֹדַע בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ
הַחֲשֵׁף שֶׁהִפְסִיק בֵּין עֵלֶת הָעֲלוֹת
לְבֵין הַמַּחְשְׁבָה הַנִּסְתָּרָת, שֶׁעֵלֶת
עַל כָּל הָעֲלוֹת לֹא הִשְׁתַּתֵּף בְּשׁוּם
מַחְשְׁבָה נִסְתָּרָת, כָּל שֶׁכֶּן גְּלוּיָהּ,
וְלֹא בְשׁוּם אוֹר גָּנוּז וְטָמִיר
וְקִדְמוֹן וְצַח וּמְצַחְצָח. אָמַר:
וְדָאֵי כִּף הוּא, שְׁאִם הָאוֹרוֹת הִלְלוּ
וְהַמַּחְשְׁבוֹת הָיוּ מִמֶּנּוּ, לֹא הִיָּה
יָכוֹל הַחֲשֵׁף לְהַפְרֵד, אֲבָל עֵלֶת
עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא עַל כָּל הָאוֹרוֹת
הַגָּנוּזִים וְהַנִּסְתָּרִים כְּנִשְׁמָה בְּגוֹף,
וְהָאוֹר הַקִּדְמוֹן, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא
נִסְתָּר וְגָנוּז וְהוּא קִדְמוֹן לְכָל
הַסְּפִירוֹת וְלְכָל הָאוֹתִיּוֹת
וְהַנְּקֻדוֹת וְהַטְּעָמִים, כִּף הוּא לְגַבֵּי
עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת כְּמוֹ גּוֹף
לְנִשְׁמָה, שֶׁבְּעֵלֶת הָעֲלוֹת אֵין בּוֹ
גּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דְמוּת וְלֹא
שְׁתַּפוּת, וּבְמַקּוֹם שֶׁהָעֵין לֹא
שׁוֹלְטָת, מִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּמִיּוֹן?
אַחַר שֶׁהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם
לְמִטָּה, חֲזַר הִלְבוּשׁ לְמַח, שֶׁהוּא
הָאֵב, הַקְּרַקְפָּת שֶׁל הַתְּפִלִּין,
וְהַתְּחַבֵּר הַמַּח, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה,
בְּאִם, מִיָּד וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם, וַאֲיִנוֹן
תְּפִלִּין דְּאִינוֹן מְעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת
תְּשׁוּבָה דְּאִיְהִי אִימָא קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִי עִם אָדָם
לְאַגְנָא עֲלִיָּה וּלְכִסְיָא עֲלִיָּה דְּהוּא עָרוֹם,
כְּגוֹוֹנָא דְּאִיְהוּ כְּפִי עַל מוֹחָא עֲלָאָה, וּבְרִי, כָּל
הָעֲלִיּוֹן. וּבְנִי, כָּל מִי שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין כְּאֵלוֹ כֶּסֶה עַל הַמַּח הָעֲלִיּוֹנָה

וְאֶזְדַּעְזְעוּ וְכָלְהוּ חֲבֵרֵי וְאֶזְדַּעְזְעוּ
סְבִין מְאִרֵי דְּמִתִּיבְתָא, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר עַד כְּעַן לֹא יָדַעְנָא דְּחוּבָא דְּאָדָם הִכִּי
הוּא עֲלָאָה, דְּמִטָּא לְאַתְרָא עֲלָאָה דְּכָל עֲלָאִין,
אָמַר, אָבָא, הֵב לִי רְשׁוּת לְמִשְׁאַל אֵף עַל גֵּב
דְּלֹא אֲתִייהִיב רְשׁוּת לְכָל בְּרַ נִשׁ לְמִשְׁאַל כָּל
שֶׁכֶּן לְמַנְדַּע, אָמַר לִיָּה אִימָא בְּרִי דְּהָא רַעוּא
אֲשַׁתְּפַח וּרְשׁוּתָא אֲתִייהִיב לְגִלְאָה כָּל מָה
דִּיכִילְנָא לְמַנְדַּע, אָמַר לִיָּה, אָבָא, אֲשַׁתְּמוּדַע
בְּגִין הֵהוּא חֲשֵׁף דְּאַפְסִיק בֵּין עֵלֶת הָעֲלוֹת
לְמַחְשְׁבָה סְתִימָא, דְּעֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת לֹא
אֲשַׁתְּתֵף בְּשׁוּם מַחְשְׁבָה סְתִימָא כָּל שֶׁכֶּן גְּלוּיָא,
וְלֹא בְשׁוּם אוֹר גָּנוּז וְטָמִיר וְקִדְמוֹן וְצַח
וּמְצַחְצָח, אָמַר וְדָאֵי הִכִּי הוּא דָאִם אֲלִין
נְהוּרִין וּמַחְשְׁבִין הוּוּ מְנִיָּה לֹא הוּוּ יָכִיל חֲשֵׁף
לְאַפְרָשָׁא, אֲבָל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיְהוּ עַל
כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין וְסְתִימִין כְּנִשְׁמָתָא בְּגוֹפָא,
וְאוֹר קִדְמוֹן אֵף עַל גֵּב דְּאִיְהוּ סְתִים וְגָנוּזִים
וְאִיְהוּ קִדְמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי
וְטְעָמִי, הִכִּי אִיְהוּ לְגַבֵּי עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלוֹת,
כְּגוֹפָא לְגַבֵּי נִשְׁמָתָא, דְּבְּעֵלֶת הָעֲלוֹת לִית בֵּיָּה
גּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דִיּוּקְנָא וְלֹא שׁוֹתְפוּ, וּבְאַתְרָא
דְּעֵין לֹא שְׁלִיט מָאן יָכִיל לְמַעְבַּד דְּמִיּוֹן.
בְּתַר דְּהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא
לְבוּשָׁא לְגַבֵּי מוֹחָא דְּאִיְהוּ אָבָא
קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִי, וְאַתְחַבֵּר מוֹחָא דְּאִיְהִי חֲכָמָה
בְּאִימָא, מִיָּד (בְּרַאשִׁית ג' כ"א) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם, וַאֲיִנוֹן
תְּפִלִּין דְּאִינוֹן מְעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת
תְּשׁוּבָה דְּאִיְהִי אִימָא קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִי עִם אָדָם
לְאַגְנָא עֲלִיָּה וּלְכִסְיָא עֲלִיָּה דְּהוּא עָרוֹם,
כְּגוֹוֹנָא דְּאִיְהוּ כְּפִי עַל מוֹחָא עֲלָאָה, וּבְרִי, כָּל
הָעֲלִיּוֹן. וּבְנִי, כָּל מִי שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין כְּאֵלוֹ כֶּסֶה עַל הַמַּח הָעֲלִיּוֹנָה

לא זזה ממנו, וסוד הדבר - אם עונות תשמר יה אדניי מי יעמד, מ"י יעמד ודאי, שהיא האם העליונה, התשובה, הרי עמדה עם האדם העליון, והשכינה שהיא תפלה של יד עם האדם התחתון, השכינה העליונה ירדה עם אדם, והשכינה התחתונה עם הכל, ועם כל (יה) בעלי הטהרה שבאים מהם, ומשום זה ותלכנה שפיהן.

מיד שחטאו ישראל בחטא העגל מה כתוב? ובפשעכם שלחה אמכם, שנאמר בה כי אם לפני תקרא, השתלחה (והסתלקה) מהם, ותרם מעל הארץ, שלא יורדת עליהם אלא בשבתות וימים טובים, ונשאת השכינה התחתונה יחידה למטה, והשכינה העליונה יחידה למעלה, והרי פרשה איכה ישבה בדד, שבהתחלה לא היתה השכינה העליונה זזה מהם, כמו שהשכינה התחתונה. אשרי הם בעלי התשובה שמורידים אותה עליהם בכל יום ושעה ורגע, ולא זזה מהם בכל מקום, שעליהם נאמר בהתהלךך תנחה אותך כו', ואין לה עליהם יום ידוע כמו שאחרים, שלא יורדת עליהם אלא בשבתות וימים טובים, אבל בעלי תשובה לא זזה מהם לעולם.

ומשום זה, בני, א"י הכל אחיד, אם יכלנו לומר א' י' מן אהי"ה האם העליונה, ונשארו ה' ה', ונאמר עליהן ותלכנה שפיהן, כאן חטא הכל, אדם חטא בי"ו מן יהו"ה והסתלק י"ו ונעשה ו' י'. אמר רפי אלעזר: והרי י' ו' הם י' למעלה ו' למטה, מה זה ו' י'? אמר: בני, כך זה ודאי,

מאי ו' י', אמר ברי הכי

מאן דאנח תפלין פאלו פסי על מוחא עלאה, ובגין דא שכנתא עלאה לא זזה מניה, ורזא דמלה (תהלים קל ז) אם עונות תשמר י"ה אדניי מי יעמוד, מ"י יעמוד ודאי דאיהי אימא עלאה תשובה הא קמת באדם עלאה, ושכנתא דאיהי תפלה של יד באדם תתאה, שכנתא עלאה נחתת עם אדם, ושכנתא תתאה עם הכל, ועם כל (דא) מארי דדכיו דקא אתיין מניהו, ובגין דא (רות א יט) ותלכנה שפיהן.

מיד דחאבו ישראל בעובדא דעגלא מה פתיב (ישעיה ג ב) ובפשעיעם שלחה אמכם דאתמר בה (משלי ב ג) כי אם לפני תקרא, אשתלחת (נ"א ואסתלקת) מניהו ותרם מעל הארץ, דלא נחתת עליהו אלא (דף קטז ע"ב) בשבתות וימין טבין, ואשתארת שכנתא תתאה יחידאה לתתא, ושכנתא עלאה יחידאה לעילא, והא אוקמוה איכה ישבה בדד, דבקדמיתא לא הות שכנתא עלאה זזה מניהו פגוונא דשכנתא תתאה, זכאין אינון מארי דתיובתא דנחתת לה עליהו בכל יומא ושעתא ורגעא ולא זזת מניהו בכל אתר, דעליהו אתמר (שם וכה) בהתהלךך תנחה אותך וכו' ולא אית לה עליהו יומא ידיע פגוונא דאחרנין דלא נחתת עליהו אלא בשבתות וימין טבין, אבל מארי תיובתא לא זזת מניהו לעלם.

ובגין דא ברי, א"י הכל אחיד, אי יכלינן למימר א' י' מן אהי"ה אימא עלאה, ואשתארו ה' ה', ואתמר עליהו ותלכנה שפיהן, הכא חאב הכל, אדם חב בי"ו מן יהו"ה ואסתלק י"ו ואתעביד ו' י', אמר רפי אלעזר והא י' ו', אינון, י' לעילא ו' לתתא,

שחטא הנה הוא למעלה באות א
שהתעלטה במחשבה, שהיא י'
העליונה, ששם עלת העלות,
ונשארה ו' י' כמו זה: ועל הי'
העליונה נאמר כי ידע שמי, שם י',
יקראני ואענהו. אשרי הוא מי
שמוריד אותו במחשבתו
למקומו, שעל המחשבה הזו
נאמר זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים
ולזבח השלמים.

ולמה נאמר באות י' כי ידע שמי?
אלא, כמו שאין באות י' שתפוח
של אות אחרת, כך אין בו
שתפוח, שהוא אחד ואין שני לו,
אחד בלי חשבון, הוא כרא את
הכל ואין בורא עליו, וכי יש מי
שיכול לברא אפלו יתוש קטן,
אלא הוא? אלא למים יש כח
לברא אילנות ועשבים, והם
נבראו, אבל בורא העולמים ברא,
ואין עליו מי שברא אותו ודי
לחכם ברמו, שבמקום הזה אין
לגלות יותר.

אמר רבי אלעזר: מכאן משמע
שיש בורא בשתפוח של
האותיות, כמו ב' מן בראשית,
שהיא האם, ר' מן ראשית שהיא
חכמה, ו' מן בורא שהוא העמוד
האמצעי, א' מן בראשית שהוא
כתר, שי"ת, שש ספירות, הרי
כלן עשר, אם אחד חסר לא
השתלמה הבריאה, אבל עלת על
כל העלות הוא ברא הכל, בלי
שתפוח כלל.

אמר רבי אלעזר: וכמו זה שמענו
שבבעשר ספירות לא נאמר שם
אלא אצילות ולא בריאה. אמר
רבי שמעון: ומי אמר שיש בהם
בריאה? אלא כל העשר בשתפוח
זו עם זו עושות בריאה בעולם,
ואני אומר, שאם היה חסר אחד
מן המנין, לא השתלמה אותה
בריאה, אבל עלת על כל העלות

איהו ודאי, דחובה דא איהו לעילא באת א
דאסתלקת במחשבה דאיהי י' עלאה דתמן
עלת העלות, ואשתאר ו' י' כגוונא דא ,
ועל י' עלאה אתמר (תהלים צא יד) כי ידע שמי,
שם י', יקראני ואענהו, זכאה איהו מאן דנחית
ליה במחשבתיה לאתריה, דהאי מחשבה עלה
אתמר (ויקרא ז לד) זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים.

ואמאי אתמר באת י' כי ידע שמי, אלא, כמה
דלית באת י' שותפו דאת אחרא, הכי
לית ביה שותפו דאיהו אחד ואין שני לו,
אחד בלא חשבון, הוא ברא פלא ולית בורא
עליה, וכי אית דיכיל למברי אפילו יתוש זעיר
אלא הוא, אלא, מים אית לון חילא למברי
אילנין ועשבין, ואינון אתבריאן, אבל בורא
עלמין ברא ולית עליה מאן דברא ליה
ולחפימא ברמיזא דבאתר דא לית לגלאה
יתיר.

אמר רבי אלעזר מהכא משמע דאית בורא
בשותפו דאתון, כגון ב' מן בראשית
דאיהי אימא, ר' מן ראשית דאיהי חכמה, ו'
מן בורא דאיהו עמודא דאמצעיתא, א' מן
בראשית דאיהו כתר, שי"ת, שית ספירן, הא
כלהו עשר, אם חסר חד לא אשתלים בריאה,
אבל עלת על כל העלות איהו ברא כלא בלא
שותפו כלל.

אמר רבי אלעזר וכי הא שמענא, דבעשר
ספירן לא אתמר תמן אלא אצילות ולא
בריאה, אמר רבי שמעון ומאן אמר דאית
בהון בריאה אלא כלהו עשר בשותפו דא עם
דא עבדין בריאה בעלמא, ואנא אימא דאם
היה חסר חד מן מנינא לא אשתלים ההיא
בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו בורא

הוא בורא בלי שתפות אחרת, שהוא אחד בלי שתף כלל, לא למעלה ולא למטה ולא באמצע ולא מכל צד כלל. אמר, ודאי כעת התגלה מה שלא נמסר לגלות אפלו מהלב לפה, וסוד זה צריך לכסות מכל אדם, שאין כל מח יכול לסבל את זה, אלא אלו שיודעים בסודות אלו שחכמתם עולה על כל הנביאים והחכמים.

אמר רבי אלעזר: אבא, הרי התגלתה א' בסוד עליון כשהסתלק עלת העלות באות י' ונשאר וי, אלא מה זה אוי? אמר לו: (א' העליונה) (יש א') למעלה מן א', שיש א' מהאותיות הגדולות, ויש א' מן האותיות הקטנות, ויש א' מן האותיות הבינוניות, הם אדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשיה, ועליהם נאמר כי גבה מעל גבה שמר, ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות, ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ואותם של בריאה הם לבושים לאותם של אצילות, וזהו אור לבוש עליון, ואותם עשרה מתלבשים בעשר, ואלו של אצילות אמרו לאותם של בריאה שמתלבשים בהם, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כל ספירה נתנה בו חלקו מבפנים ומבחוץ, ואם חסרה אחת מעשר ספירות שלא היתה נותנת בו חלקה, לא היה משתלם בנינו של אדם, ובזמן שחטא אדם, כל ספירה וספירה נטלה חלקה ממנו, ונשאר אין, וסוד הדבר - ומותר האדם מן הבהמה אין, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, ואדם ביקר כל ילין נמשל כבהמות נדמו. אדם שהיה לן בכבוד שלמעלה ולא שמר אותו, נמשל כבהמות הדמות שלו, שהן חיות

בלא שותפו אחרא דאיהו חד בלא שותפא כלל לא לעילא ולא לתתא ולא באמצעיתא ולא מפל סטרא כלל, אמר ודאי פען אתגליא מה דלא אתמסר לגלאה אפילו מלבא לפומא, ורזא דא צריך לאתפסיא מפל בר נש, דלאו פל מוחא יכיל למסבל האי, אלא אלין דידעין ברזין, אלין דחכמתא דלהון סליק על כל נביאיא וחכמיא.

אמר רבי אלעזר אבא, הא אתגליא א' ברזא עלאה פד אסתלק עלת העלות באת י' ואשתאר וי אלא מאי אוי, אמר ליה (א' עלאה) (נ"א אות א') לעילא מן א', דאית א' מאתוון רברכן, ואית א' מאתוון זוטרכן, ואית א' מאתוון בינוניים, אינון אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה, ועלייהו אתמר (קהלת ה) כי גבוה מעל גבוה שומר, ואית תלת עלאין עלייהו בארע אצילות, ועליהם אתמר וגבהים עליהם.

ואינון דבריאה אינון לבושין לאינון דאצילות, והאי איהו אור לבוש עליון, ואינון עשר מתלבשין בעשר, ואלין דאצילות אמרו לאינון דבריאה דמתלבשין בהון, (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותינו, כל ספירה יהיב ביה חולקיה מלגאו ומלבר, ואם חסר חד מעשר ספירן דלא הוה יהיב ביה חולקיה לא הוה אשתלים בניינא דאדם, ובזמנא דחב אדם כל ספירה וספירה נטיל חולקיה מניה ואשתאר אין, ורזא דמלה (קהלת ג יט) ומותר האדם מן הבהמה אין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין (תהלים מט יג) ואדם ביקר כל ילין נמשל כבהמות נדמו, אדם דהוה לן ביקר דלעילא ולא נטיר ליה, נמשל כבהמות דמות דיליה, דאינון חיות הקדש,

אָבֵל עֵלֶת הָעֲלוֹת פֶּד בְּרָא לִיָּה כְּמָה דְאֵת אָמֵר
(ג"א הָדָא הוּא דְכְתִיב) (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נְטִיל כְּלָא מִיָּנִיָּה,
וַיְהִיב בֵּיה בְּלָא שׁוֹתְפוֹ דְאֶחְרָא, דְאֶבָּא וַאיִמָּא,
עָבְדוּ לִיָּה בְּצִיּוּרֵיָּהוּ (דף קטו ע"ב) בְּתַרִּין צִיּוּרִין,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב ד) וַיִּיצֶר יְהוָה
אֱלֹהִים וַיִּיצֶר בְּתַרִּין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְאֶבָּא
דְאִיהוּ יְהוָה, וְצִיּוּרָא דְאֱלֹהִים דְאִיהוּ אִימָא,
וְדָא אִיהוּ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים, וּלְבַתֵּר עָבְד
לִיָּה מְאָנָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, מִן הָאֲדָמָה לָא כְתִיב, אֶלָּא עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, וְדָא שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה דְאֶתְמַר בֵּיה (איוב
לד טו) וְאָדָם עַל עֶפֶר יֵשׁוּב דְאִיהוּ גִלְגּוּלָא
דִּילִיָּה.

אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֶבָּא, בְּתַר דְרַעוּא אֲשֶׁתְּפַח
צָרִיף לְמַפְתַּח מְלִין בְּאֶתְגְּלִיא, מְאִי אָדָם
דְּבָרָא עֵלֶת הָעֲלוֹת בְּדִיּוּקְנִיָּה, דְהָא כְתִיב דְלִית
בֵּיה דְמוּת, אָמֵר לִיָּה, בְּרִי, הֲכָא לָא אָמֵר
בְּצַלְמֵנוּ, דְאִית בֵּיה דִּיּוּקְנָא, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ רוּצָה
לוֹמַר כְּגוֹוְנָא דְאִיהוּ רוּצָה וַאיִנּוּ נְרָאָה, דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְלִית בֵּיה דִּיּוּקְנָא, דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְלִית קְדַמּוֹן עֲלִיָּה דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְאִיהוּ עֵלֶת הָעֲלוֹת חַד
בְּלָא שׁוֹתְפוֹ וּבְלָא חֲשַׁבָּן, דִּיהָא אִיהוּ הָכִי,
כְּלָא כְּגוֹוְנָא דִּילִיָּה.

וַאִית אָדָם דְּבְרִיאָה וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ בְּגוֹוְנָא
אֶחְרָא בְּלְבוּשֵׁין וְגוּפָא (דְלִכְר) (ג"א
בְּלִכְר), דְּבַאֲצִילוֹת הָא אֶתְמַר דְלִית בֵּיה בְּרִיאָה
וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ כְּלָל, אִית בְּרִיאָה דְבָרָא הוּא
לְתַתָּא בְּדִיּוּקְנִיָּה, אָבֵל לָאו דְאֶתְבְּרִי אִיהוּ.

וְתָא חֲזִי אָף עַל גַּב דְאֶתְמַר בְּסִפְרִין בְּרִיאָה,
בְּלְבוּשָׁא מְלִכְר אִיהוּ, וְלָאו אִיהוּ
מְלִגָּאוּ, וּבְגִין דָּא כְּתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא

הַקָּדֵשׁ, אָבֵל עֵלֶת הָעֲלוֹת כְּשֶׁבְרָא
אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (זהו שְׁכַתּוּב)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הוּא נְטִיל מִמְּנוּ הַכֹּל, וְנָתַן
בוֹ בְּלִי שְׁתַּפּוּת שֶׁל אַחֵר, שֶׁהָאֵב
וְהָאִם עָשׂוּ אוֹתוֹ בְּצִיּוּרֵיהֶם בְּשָׁנֵי
צִיּוּרִים, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּיצֶר יְהוָה
אֱלֹהִים, וַיִּיצֶר בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים,
הַצִּיּוּר שֶׁל הָאֵב שֶׁהוּא יְהוָה,
וְהַצִּיּוּר שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהוּא הָאִם,
זֶהוּ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים, וְאַחֵר
כֶּף עֲשָׂה אוֹתוֹ כְּלִי, זֶהוּ שְׁכַתּוּב
עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, לָא כְתוּב מִן
הָאֲדָמָה, אֶלָּא עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה,
וְזוֹ הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁנַאֲמַר
בֵּיה וְאָדָם עַל עֶפֶר יֵשׁוּב, שֶׁהוּא
הַגִּלְגּוּל שֶׁלוֹ.

אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֶבָּא, אַחֵר
שְׁנַמְצָא רְצוֹן, צָרִיף לְפַתַּח
בְּדַבְרִים בְּגִלוּי, מַה הָאָדָם שְׁבָרָא
עֵלֶת הָעֲלוֹת בְּדַמּוּתוֹ, שֶׁהִרִי כְתוּב
שְׂאִין בוֹ דְמוּת? אָמֵר לוֹ: בְּנִי,
כְּאֵן לָא אָמֵר בְּצַלְמֵנוּ, שִׁישׁ בוֹ
דְמוּת, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ, רוּצָה לוֹמַר,
כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה וַאיִנּוּ נְרָאָה,
שֶׁהוּא יִהְיֶה כֶּף, וּכְמוֹ שְׂאִין בוֹ
דְמוּת, שֶׁהוּא יִהְיֶה כֶּף, וּכְמוֹ
שְׂאִין קְדַמּוֹן עֲלָיו, שֶׁהוּא יִהְיֶה
כֶּף, וּכְמוֹ שֶׁהוּא עֵלֶת הָעֲלוֹת אַחַד
בְּלִי שְׁתַּפּוּת וּבְלִי חֲשַׁבּוֹן, שֶׁהוּא
יִהְיֶה כֶּף, הַכֹּל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרָה
וַעֲשִׂיהָ בְּגוֹן אַחֵר בְּלְבוּשׁ וְגוּפָא (של
בְּחוּץ) (בְּלִכְר), שְׁבַאֲצִילוֹת הִרִי נַאֲמַר
שְׂאִין בוֹ בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ
כְּלָל. יֵשׁ בְּרִיאָה שֶׁהוּא כְּרָא
לְמַטָּה בְּדַמּוּתוֹ, אָבֵל לָא שֶׁהוּא
נְבָרָא.

וְכָא וְרָאָה, אָף עַל גַּב שְׁנַאֲמַר
בְּסִפְרוֹת בְּרִיאָה, הוּא בְּלְבוּשׁ
מְבַחוּץ, וְלָא מְבַפְנִים, וּמִשׁוּם זֶה
כְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, כְּאֵן סוּד אַחֵר בְּגוּפָא, יֵשׁ
סִפְרוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ סִפְרוֹת

שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּע, שְׁנֵאֵמַר בּוֹ כְּתַפְאֶרֶת
אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית. בְּצַלְמוֹ - שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, בְּצַלְמֵי אֱלֹהִים - שְׂכִינָה
עֲלִיוֹנָה, וַיִּצְרֵן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם - זֶה צְדִיק חַי הַעוֹלָמִים,
יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלִיוֹנָה וּבִיצִירָה
תַּחְתּוֹנָה שֶׁהֵם "י מן א, ו' מן
וַיִּצְרֵן הוּא הו' שְׁבָאֲמֻצָּע, שֶׁהוּא
בְּשְׁנֵי יוֹדִי"ן בָּאוֹת א, וְעַל שְׁנֵי
יוֹדִי"ם נֶאֱמַר חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה
תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצַד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית י'
נוֹלָד מֵהוּל, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְתָרָא
אוֹתוֹ פִּי טוֹב הוּא, אֲמָרוּ צְדִיק פִּי
טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵין קִלְפָה שֶׁל עֲרֵלָה
כָּלל, וְזֶה שְׁנֵאֵמַר אָדָם הָרֵאשׁוֹן
מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, זֶה אָדָם שֶׁל
עֲשִׂיָה, וּמָה הוּא? זוֹ הַקִּלְפָה
שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בּוֹ (ב) לְשֵׁלֵט עַל
הַכֹּל, זֶה שְׁכַתּוֹב וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכַל
מְשָׁלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּהּ
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת
וְהַקִּלְפוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּשְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
שְׁתַּהֲיָה כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת,
שְׁכַל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת כֹּל אַחַת
נִתְּנָה בּוֹ חִלְקָה, וּמָה חִלְקָה? אֵלֶּא
כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ עֲשׂוֹר שְׁלָה,
שְׁכַל סְפִירָה עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, וְנִתְּנָה
לוֹ כֹּל אַחַת וְאַחַת הָעֲשׂוֹר שְׁלָה,
נִשְׂאָרוֹ הֵן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל אַחַת
וְאַחַת הַשְּׁתַּלְמִם בָּהּ לַעֲשָׂרָה,
וּמִשּׁוּם כֶּךָ מְעַשְׂרִים אֶחָד
מְעַשְׂרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה
מִכָּלֵם, נֶאֱמַר בָּהּ אֶהְבֵּת
כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלוּלָה מִן הַכֹּל, וְאַחַר
שְׁנִכְלָלָה מִן הָעֲלִיוֹנִים נֶאֱמַר בָּהּ

אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ הֵכָא רָזָא אַחְרָא
בְּגוּפָא, אֵית סְפִירָן דְּבְרִיאָה וְאֵית סְפִירָן
דְּאֲצִילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא דְאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מד
(ג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית, בְּצַלְמוֹ שְׂכִינָתָא
תַּתְאָה, בְּצַלְמֵי אֱלֹהִים שְׂכִינָתָא עֲלָאָה, וַיִּצְרֵן
יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם דָּא צְדִיק חַי עֲלַמִּין,
יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלָאָה וּבִיצִירָה תַּתְאָה, דְּאֵינּוּן
י' מן א, ו' מן וַיִּצְרֵן אִיהוּ ו' דְאֲמֻצָּעִיתָא,
דְּאִיהוּ בְּתַרִּין יוֹדִין בָּאֵת א, וְתַרִּין יוֹדִי"ן
עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
בֵּיתָה וְאֵינּוּן חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַּתְאָה.

וְאָדָם מְסַטְרָא דְאוֹת בְּרִית י' אֶתִּילִיד מֵהוּל,
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות ב ב) וַתִּרָא אוֹתוֹ
פִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג י) אֲמָרוּ צְדִיק פִּי טוֹב,
דְּתַמְן לֹאוּ קְלִיפָה דְעֲרֵלָה כָּלל, וְהָא דְאֶתְמַר
אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הוּא, דָּא אָדָם
דְּעֲשִׂיָה, וּמֵאֵי נִיְהוּ דָּא קְלִיפָה דְאֶתְלַבְּשָׂא בֵּיה
(ג"א דְאֶתְלַבְּשָׁת בָּהּ) לְשֵׁלֵטָאָה עַל כֹּלָא, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב (תהלים קג יט) וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין
דָּא אֶתְמַר בָּהּ (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ לְאֶתְלַבְּשָׂא בְּכָל דְּיוֹקְנִין וְקְלִיפִין.

וְעוֹד אֶתְמַר בָּהּ בְּשְׂכִינָתָא תַּתְאָה, נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, דְּתַהָא כְּלִילָא מִכָּל
סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר סְפִירָן יְהִיבוּ בָּהּ כֹּל חַד
חוּלְקִיָּה, וּמֵאֵי חוּלְקִיָּה, אֵלֶּא כֹּל סְפִירָה יְהִיב
בָּהּ עֲשׂוֹר דִּילִיָּה, דְּכָל סְפִירָה סְלִיק לַעֲשָׂרָה,
וְיַהֲבוּ לִיָּה כֹּל חַד וְחַד עֲשׂוֹר דִּילִיָּה אֶשְׁתַּאֲרוּ
אֵינּוּן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל חַד וְחַד אֶשְׁתַּלְמִים בָּהּ
לַעֲשָׂרָה, וּבְגִין דָּא מְעַשְׂרִין חַד מְעַשְׂרָה, וּבְגִין
דְּאִיְהִי כְּלִילָא מִכָּלֵהוּ אֶתְמַר בָּהּ (ירמיה ב
ב) אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלִילָא מִכָּלָא, וְלִבְתַּר

דְּאֶתְפְּלִילֵת מְעַלְאִין אֶתְמַר בָּהּ (בראשית א כו) וַרְדּוּ

בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם

ובבִּהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, אֶתְפַּלִּילַת בְּתַתְּאִין,
וְאֶפִּילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא אֶתְלַבֶּשֶׁת,
לְקִיּוּמָא בְּהָ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, וּבְכָל מָה
דְּאֶתְלַבֶּשֶׁת אֶתְפַּלִּילַת (ג"א אֶתְקַרִּיאַת) בְּשִׁמְיָה,

הָא הֵכָא אָדָם דְּעֵשִׂיָּה וַיִּצְרָה.

אָדָם דְּבְרִיאָה אוֹקְמוּהוּ עַל תְּפִאֲרַת, מְאִי
בְּצַלְמוֹ, בְּצַלֵּם, תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דִּילִיָּה
לְעִילָא, אֱלָא (ס"א אלון) אֵינּוּן וְא"ו תְּרִין וַוִי"ן,
אֵינּוּן תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דָּא דֵּאִיהוּ אָדָם
דְּאֻמְצַעִיתָא, דְּשִׁכְיִנְתָּא עַלְאָה אִיהִי דְמוֹת אָדָם
עַלְאָה דֵּאִיהוּ חֲכָמָה עַלְאָה, וְשִׁכְיִנְתָּא תְּתֵאָה
דְמוֹת אָדָם דֵּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֻמְצַעִיתָא.

וְעוּד, עֲמוּדָא דְאֻמְצַעִיתָא בְּדִיּוֹקְנָא דְכֶתֶר
וְדָא אָדָם דְּבְרִיאָה, וְאָדָם דִּיִּצְרָה צְדִיק
בְּדִיּוֹקְנָא דְחֲכָמָה, וּבְגִין דָּא (מלכים א ה כו) וַיְהוּה
נִתְּן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה דֵּאִיהוּ צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם
שְׁלוֹם ה', וְשִׁכְיִנְתָּא תְּתֵאָה אָדָם דְּעֵשִׂיָּה דְמוֹת
דְּשִׁכְיִנְתָּא עַלְאָה וְכֹלָא קְשׁוּט, (וְשִׁכְיִנְתָּא וְדָא
אֶתְפַּלִּילַת בְּכֹלָא), וּבְגִין דָּא זְמַנִּין אֶתְקַרִּיאַת נֶשֶׁר,
זְמַנִּין חֵיָּה. (ד קיז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפוּר,
בְּכָל מָה דְּשִׁלְיִטָּא אֶתְקַרִּיאַת בְּשִׁמְיָה,
וּבְעֵשְׂבִין אֶתְקַרִּיאַת שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה
פְּרִי, וְכַד שְׁלִטָּא עַל אַרְעָא אֶתְקַרִּיאַת אַרְץ,
וְכַד שְׁלִטָּא עַל יַמָּא אֶתְקַרִּיאַת יָם עַל שְׁמִיָּה,
וְכַד שְׁלִטָּא עַל טוּרִין אֶתְקַרִּיאַת סַלְע, לִית
בְּרִיָּה בְּעַלְמָא דְשִׁלְטָא עֲלֵיהּ דְּלָא אֶתְקַרִּיאַת
בְּשִׁמְיָה, אֲבָל עִם כָּל דָּא דְשִׁלְטָא עַל כְּלָא,
עֲבִידַת אַפְרָשׁוּתָא בֵּין דְּרִגִין דֵּאֵינּוּן מוּחָא
וְאֵיבָא, לְקְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא דֵּאֵינּוּן
כְּקְלִיפִין דְּאֵגוּזָא דְּמַכְסִיין עַל מוּחָא, וְרִזָּא
דְּמִלָּה (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וַיְהִי לַיָּמָן דְּמַעְרַב קְלִיפִין
דְּסִטְרָא אַחְרָא עִם דְּרִגִין דְּסִטְרָא דְּדְכִיּו.

וַרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְבִהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, נִכְלְלָה
בְּתַתְּוֹנִים, וְאֶפְלוּ בְּכָל הַקְּלָפוֹת
שֶׁל הַצֵּד הָאֲחֵר הַתְּלַבֶּשָׁה, לְקַיֵּם
בְּהָ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, וּבְכָל
מָה שֶׁהַתְּלַבֶּשָׁה נִכְלְלָה (נְקָרָא)
בְּשֵׁמוֹ, הֲרִי פֶּאן אָדָם שֶׁל עֵשִׂיָּה
וַיִּצְרָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה פְּרֻשׁוּהוּ עַל
תְּפִאֲרַת. מָה זֶה בְּצַלְמוֹ? בְּצַלֵּם,
שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שְׁלוֹ לְמַעְלָה, אֱלָא (אלה)
הֵן וְא"ו, שְׁתֵּי וַוִי"ן, הֵם שְׁתֵּי
דְמִיּוֹת שֶׁל א שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל
הָאֻמְצַע, שֶׁשִּׁכְיָנָה הָעֲלִיוֹנָה הִיא
דְמוֹת אָדָם עֲלִיוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה
עֲלִיוֹנָה, וְשִׁכְיָנָה הַתַּתְּוֹנָה - דְמוֹת
אָדָם, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֻמְצַעִי.

וְעוּד, הָעֲמוּד הָאֻמְצַעִי בְּדְמוֹת
הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, וְאָדָם
שֶׁל יִצְרָה - צְדִיק בְּדְמוֹת שֶׁל
חֲכָמָה, וּמִשׁוּם זֶה וַיְהוּ"ה נִתְּן
חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, שֶׁהוּא צְדִיק בְּרִית
שְׁלוֹם שְׁלוֹם ה', וְשִׁכְיָנָה תַּתְּוֹנָה
- אָדָם שֶׁל עֵשִׂיָּה, הַדְּמוֹת שֶׁל
הַשִּׁכְיָנָה הָעֲלִיוֹנָה, וְהַכָּל אִמְתָּא,
(הַשִּׁכְיָנָה וְדָא נִכְלַלַת בְּכָל), וּמִשׁוּם זֶה
לְפַעְמִים נִקְרָאֵת נֶשֶׁר לְפַעְמִים
חֵיָּה. לְפַעְמִים יוֹנָה, לְפַעְמִים
צְפוּר, בְּכָל מָה שֶׁשׁוֹלֵטַת נִקְרָאֵת
בְּשִׁמְיָה, וּבְעֵשְׂבִים נִקְרָאֵת שׁוֹשְׁנָה,
עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי, וְכַשִּׁשׁוֹלֵטַת עַל
הָאָרֶץ נִקְרָאֵת אַרְץ, וְכַשִּׁשׁוֹלֵטַת
עַל הַיָּם נִקְרָאֵת יָם עַל שְׁמוֹ,
וְכַשִּׁשׁוֹלֵטַת עַל הַהָרִים נִקְרָאֵת
סַלְע, אֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שֶׁשׁוֹלֵטַת
עֲלֵיהּ שְׁלָא נִקְרָאֵת בְּשִׁמְיָה, אֲבָל
עִם כָּל זֶה שֶׁשׁוֹלֵטַת עַל הַכָּל,
עוֹשֶׂה הַפְּרָדָה בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן
מִחַ וּפְרִי, לְבֵין הַקְּלָפוֹת שֶׁל הַצֵּד
הָאֲחֵר שֶׁהֵן פְּקָלְפוֹת הָאֵגוּז
שֶׁמְכַסּוֹת עַל הַמַּחַ, וְסוּד הַדְּבָר -
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. אוֹי לְמִי שֶׁמַּעְרַב אֶת
קְלָפוֹת הַצֵּד הָאֲחֵר עִם הַדְּרָגוֹת
שֶׁל צַד הַטְּהָרָה.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון).

והָאָדָם יֵדַע אֶת חוּה אֲשֶׁתוֹ וכו' (שם ד א), וְכִי
 לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע בָּהּ עַד הֵיכָּא זְמַנָּא,
 אֲלֵא מִיּוֹמָא דְאַתְחַרְב בִּי מִקְדָּשָׁא קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא לֹא אֶתִיחַד בְּשִׁכְיַנְתִּיה בְּיוֹמִין דְּחוּל, וְלֹא
 הוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּמוּדַעַן תּוֹקֶפֶיה בְּיוֹמִין דְּחוּל,
 בְּגִין דְּמִמְשָׁלָה דְּעֵבֵד וְשִׁפְחָה בְּהוֹן, בְּתַר
 דִּיתְעַבְרוּן מִעֲלָמָא מִיַּד וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת
 אֲשֶׁתוֹ וּבִהֵיכָא זְמַנָּא (ישעיה יא ט) כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ
 דְּעָה אֶת יְהו"ה, וּבִהֵיכָא זְמַנָּא אֲתַקִּיִּים
 קָרָא (ירמיה לא לג) כִּי כָלָם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם
 וְעַד גְּדוּלָם, (זכריה יד ט) וּבִיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה
 אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

דְּבַר אַחַר וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חוּה אֲשֶׁתוֹ וַתְּהִר
 וַתֵּלֵד אֶת קִין, יֵדַע וְדָאִי כְּגוֹן (אסתר ד א)
 וּמְרַדְכֵי יֵדַע, אֵית יְדִיעָה לְטַב וְאֵית יְדִיעָה
 לְכִישׁ, בְּזְמַנָּא דְאוֹלִידַת לְקִין יֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר
 נַעֲשָׂה הֵהוּא זוּהֵמָא, וְעַד הַהוּא אֲתַר דְּמִטִּי
 וְאַתְפְּשֵׁט הֵהוּא זוּהֵמָא בְּכָל דְרִין, וַתֵּלֵת
 גְּלַגּוּלִי, עֲלִייהוּ אֲתַמַּר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִי
 יַפְעֵל אִ"ל פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, בְּתַר דִּיתַגְבַּר
 בְּיַצְרִיה דְלֹא עֵבֵד חֲטָאָה, וְהָאִי יְדִיעָה דְקִין
 אִיהוּ דְאַתְגְּלִי לִיה עַד הַהוּא אֲתַר דְאַתְפְּשֵׁט,
 דְעֲלִיה אֲתַמַּר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרֵשׁ נַחֲשׁ יֵצֵא
 צִפְעָה, בְּגִין דְאִיהוּ מִשְׁרֵשׁ נַחֲשׁ דְאֵטִיל זוּהֵמָא
 בְּחוּה, מְלֵאךְ הַמּוֹת דְגָרִים מִיְתָה לְאָדָם וְלְכָל
 דְרִין דִּילִיה, הַכִּי, הָאִי דְרַפְיָה לְקִטְלָא, וּבְגִין
 דָּא קִטִּיל לְהַבֵּל.

וְהָאִי זוּהֵמָא דְאַתְנַטִּיל מְנִיָּה אִיהִי לִילִי"ת
 אִימָא דְעַרְב רַב, עֲלֵה אֲתַמַּר (משלי ה
 ה) רַגְלִיהָ יוֹרְדוֹת מּוֹת וְכו', דְאִיהִי סַם מּוֹת
 דְאֵל אַחַר דְאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהִי אִיבָא דִילִיה,
 גַּם לְרַבּוֹת אֵל אַחַר, נַחֲשׁ בְּגִינָה אֲתַמַּר (בראשית

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה

הלשון)

והָאָדָם יֵדַע אֶת חוּה אֲשֶׁתוֹ וכו',
 וְכִי לֹא יֵדַע אוֹתָהּ עַד אוֹתוֹ הַזְּמַן?
 אֲלֵא מִיּוֹם שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הִתִּיחַד עִם
 שְׁכִינְתּוֹ בַּיּוֹם הַחַל, וְלֹא הָיוּ
 יִשְׂרָאֵל מְכִירִים אֶת כַּחוּ בַּיּוֹם
 הַחַל, מִשּׁוּם שְׁמִמְשָׁלַת הָעֵבֵד
 וְהַשִּׁפְחָה כְּהֵם, אַחַר שִׁיעֲבְרוּ מִן
 הָעוֹלָם, מִיַּד וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת
 אֲשֶׁתוֹ, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן, כִּי מְלָאָה
 הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְהו"ה, וּבְאוֹתוֹ
 זְמַן יִתְקַיֵּם הַפְּתוּב כִּי כָלָם יֵדְעוּ
 אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם, וּבִיּוֹם
 הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד וְשְׁמוֹ
 אֶחָד.

דְּבַר אַחַר, וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חוּה
 אֲשֶׁתוֹ וַתְּהִר וַתֵּלֵד אֶת קִין, יֵדַע
 וְדָאִי, כְּמוֹ וּמְרַדְכֵי יֵדַע. יֵשׁ יְדִיעָה
 לְטוֹב וְיֵשׁ יְדִיעָה לְרַע. בְּזְמַן
 שְׁהוֹלִידָה אֶת קִין, יֵדַע אֶת כָּל
 אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, אוֹתָהּ זְהֵמָה, וְעַד
 אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁמַגִּיעָה וּמִתְפַּשְּׁט
 אוֹתָהּ זְהֵמָה בְּכָל הַדּוֹרוֹת.
 וְשִׁלְשָׁה גְלַגּוּלִים, עֲלִיהֶם נֹאמַר
 הֵן כָּל אֱלֹהִי יַפְעֵל אִ"ל פְּעֻמִּים
 שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר, אַחַר שִׁיתַּגְבַּר
 בְּיַצְרוֹ, שְׁלֹא עוֹשָׂה חֲטָא,
 וְהַיְדִיעָה הַזֹּאת שֶׁל קִין הִיא
 שְׁהַתְגַּלְתָּהּ לוֹ עַד אוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׁהַתְפַּשְּׁטָהּ, שְׁעֲלִיו נֹאמַר כִּי
 מִשְׁרֵשׁ נַחֲשׁ יֵצֵא צִפְעָה, מִשּׁוּם
 שְׁהוּא מִשְׁרֵשׁ נַחֲשׁ שְׁהֵטִיל זְהֵמָה
 בְּחוּה, מְלֵאךְ הַמּוֹת שְׁגָרַם מִיְתָה
 לְאָדָם וְלְכָל הַדּוֹרוֹת שְׁלוֹ, כִּף זֶה
 דְרַכּוֹ לְהַרְג, וּמִשּׁוּם זֶה הַרְג אֶת
 הַבֵּל.

וְהַזְהֵמָה הַזֹּאת שְׁנִטְלָה מִמֶּנּוּ הִיא
 לִילִי"ת, אִמָּם שֶׁל הָעַרְב רַב,
 עֲלִיהָ נֹאמַר רַגְלִיהָ יוֹרְדוֹת מּוֹת
 וְכו', שְׁהִיא סַם הַמּוֹת שֶׁל אֵל
 אַחַר שְׁהוּא סַמָּא"ל, וְהִיא הַפְּרִי
 שְׁלוֹ, גַּם - לְרַבּוֹת אֵל אַחַר,

הנחש, בגללה נאמר ותקח מפריו ותאכל. כאן הסוד של חנה, ותתן גם לאישה עמה ויאכל, גם - לרבות, ואחר כך ראה אותו שהתחרט, כמו שנאמר גדול עוני מנשוא, ובשביל זה קניתי איש את יהו"ה. כאן רמז קיני חותן משה שעתידי לחזור בתשובה ולקבל אות הברית. זהו שפתוב וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה להגן עליו.

ומשום זה ותוסף ללדת את אחיו את הבל, מה זה ותוסף? אלא סוד הדבר - ולא יסף עוד לדעתה, בגלל אותה וזמה שיצאה ממנו, וראה התפשטותו בכל דור. פיון שראה את הבל, שהתפשטותו בכל דור לטוב, אמר ותוסף ללדת, היא הוסיפה כמה קרבנות וכמה תחנונים וכמה בכיות בשבילו, פיון שהוא היה עתיד לטהר את הנהמה שלו מן העולם, והרי קהלת אמר יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים. כאן התגלה צדיק ורע לו רשע וטוב לו, יש הבל ויש הבל, ועליהם נאמר לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, בשגם זה הבל, והרי פרושהו בשגם זה משה, משה זה שת, והוא שם, והוא הבל, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. וסוד הדבר - איה השם בקרבו, שהוא מה שמו, וזה האדם שהוא רביעי, ובשבילו נאמר ועל ארבעה לא אשיכנו, לא אשיכנו יותר בגלגול. פיון שנח בו אביו שהוא אדם, באותו זמן נודע מה שמו ומה שם בנו כי תדע, וזהו הסוד של מה שמו מה אמר אליהם, וזוהי מרפכה שלמה, ש שלש חיות שרוכב עליהם מ"ה,

1) ותקח מפריו ותאכל, הכא רזא דחנה ותתן גם לאישה עמה ויאכל גם לרבות, ולבתר חזא ליה דאתחרט כמה דאת אמר (שם ד יג) גדול עוני מנשוא, ובגין דא (שם ב) קניתי איש את יהו"ה, הכא רמז קיני חותן משה, דעתיד לאהדרא בתשובה ולקבלא את ברית, הדא הוא דכתיב (שם טו) וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה לאגנא עליה.

ובגין דא ותוסף ללדת את אחיו את הבל, מאי ותוסף אלא רזא דמלה ולא יסף עוד לדעתה (שם לה כו), בגין ההוא זוהמא דנפיק מניה, וחמא אתפשטותיה בכל דרא, פיון דחמא להבל דאתפשטותיה בכל דרא לטב, אמר ותוסף ללדת, אוסיפת איהי כמה קרבנין וכמה תחנונין וכמה בכיין בגיניה, פיון דאיהו היה עתיד לדפאה זוהמא דיליה מעלמא, והא קהלת אמר (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, הכא אתגלי צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אית הבל, ואית הבל ועלייהו אתמר (שם י ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, בשגם זה הבל, והא אוקמוהו בשגם זה משה, משה זה שת, ואיהו שם, ואיהו הבל, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר.

ורזא דמלה (ישעיה סג יא) איה השם בקרבו, דאיהו (שמות ג יג) מה שמו, ודא אדם דאיהו רביעאה, ובגיניה אתמר (עמוס ב ו) ועל ארבעה לא אשיכנו, לא אשיכנו בגלגולא יתיר, פיון דנח ביה אבוי דאיהו אדם, בההוא זמנא אשתמודע (משלי ל ד) מה שמו ומה שם בנו פי תדע, ודא איהו רזא מה שמו מה אמר אליהם, ודא איהו מרכבתא שלימא, ש תלת

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר הֵן כָּל אֱלֹה יַפְעַל
אֲל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבַר.

קָם רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: וְתוֹסֵף
לְלַדַּת אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, אוֹי
לְעוֹלָם שֵׁישׁ לָהֶם עֵינַיִם וְלֹא
רוֹאִים, אֲזַנַיִם וְלֹא שׁוֹמְעִים אֶת
סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְהוֹלְכִים אַחַר
הַבָּצַע שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. בֹּא וְרֵא, אֵיךְ
קִיָּן הוּא יֵצֵר הָרַע, הַבֵּל יֵצֵר
הַטּוֹב, הַבֵּל הוּא הַלֵּב, וְהֵם שְׁנֵי
בְּתֵי הַלֵּב, זֶהוּ שִׁפְתוֹב לֵב חֶכֶם
לִימִינוֹ לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב
חֶכֶם לִימִינוֹ זֶה הַבֵּל, שְׁנֹאמַר בּוֹ
וְתוֹסֵף לְלַדַּת אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל,
הוּא תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיָּן הוּא
רוּחַ הַטְּמֵאָה, שֶׁהוּא גּוֹרֵעַ וְלֹא
מוֹסִיף, קִיָּן הַגּוֹף, קִיָּן לְשִׁנְיָהִם,
וּבְשִׁבְלֵיהֶם נֹאמַר אֵל תִּסְתַּפֵּן
בְּקִנְיָן אֶלָּא בְּמֵה שֵׁישׁ בּוֹ. וְדַאי
קִיָּן הוּא הַלֵּב, שֶׁהוּא קִלְפַת
הָאֵגוּז, לֹא אוֹתוֹ שֶׁלְמַעַלָּה שֶׁהוּא
פְּרִי עֵץ הַחַיִּים, וּמִשׁוֹם שֶׁהִקִּין
הַזֶּה יֵשׁ בּוֹ טוֹב וְרַע, נֹאמַר בּוֹ
וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁעוֹבְרַת אוֹתָהּ הִקְלִיפָהּ
מִהָאֵגוּז, הַפְּרִי שֶׁנִּקְרָא מִיתָה
וַחַיִּים, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, הַבֵּל טוֹב
וְהַבֵּל רַע, הַהֵבֵל שֶׁל הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא לְהַב, עָלָיו נֹאמַר קוֹל
יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְזוֹ הִ'
שֶׁל מֹשֶׁה, מִ' מֹשֶׁה, שִׁ' שֵׁת,
שְׁנֹאמַר בּוֹ פִי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ,
שִׁ' שֵׁם, וְלֹא לְחִנּוּם הִיָּה שֵׁם קוֹבַע
מְדַרְשׁוֹת בַּתּוֹרָה, וְהִיָּה שֵׁת,
הַסִּיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת
בְּגָלָל כֹּל שֵׁתָה תַחַת רַגְלָיו.

וְהַבֵּל מִצַּד הַיְמִין הוּא כּוֹלֵל
שְׁבַעַת הַבָּלִים, וְהֵם אַבְגִּית"ן
וְכוּ', שֵׁשׁ עוֹלָיִם, שֶׁהֵם לְהַבִּים
בְּשֵׁשׁ טַבְעוֹת הַקְּנָה, וְהַבֵּל שֶׁל
הַפָּה שְׁבִיעִי, וּכְנֻגָדָם אָמַר דּוֹד
שְׁבַעַת קוֹלוֹת שֶׁל הַבּוֹ לִיהוּ"ה
בְּנֵי אֱלִים, וְעַל שְׁבַע הִלְלוּ נֹאמַר
(תהלים

חִיוּן, דְּרָכִיב עֲלֵייהוּ מ"ה, וְעֲלֵייהוּ אֶתְמַר הֵן
כָּל אֱלֹה יַפְעַל אֲל (דף קיז ע"ב) פְּעָמִים שְׁלֹשׁ
עִם גָּבַר.

קָם רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב)
אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, וְוִי לְעֵלְמָא דְאִית לּוֹן
עֵינַיִן וְלֹא חֲזָאן, אוֹדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרִזִין
דְּאוֹרֵייתָא, וְאֲזַלִּין בְּתַר בְּצַעִין דְּהַאי עֵלְמָא,
תָּא חֲזִי קִיָּן אִיהוּ יֵצֵר הָרַע, הַבֵּל יֵצֵר הַטּוֹב,
הַבֵּל אִיהוּ הַלֵּב, וְאִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לְבָא, הַדָּא
הוּא דְכֹתִיב (קהלת י ב) לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ דָּא הַבֵּל, דְּאֶתְמַר
בֵּיהּ וְתוֹסֵף לְלַדַּת אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, אִיהוּ
תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיָּן אִיהוּ רוּחַ הַטְּוֵמָאָה
דְּאִיהוּ גֹרֵעַ וְלֹא אוֹסִיף, קִיָּן גּוֹפָא, קִיָּן
לְתַרוּיֵיהוּ, וּבְגִינָה אֶתְמַר אֵל תִּסְתַּפֵּל בְּקִנְיָן
אֶלָּא בְּמֵה דְאִית בֵּיהּ, וְדַאי קִיָּן אִיהוּ לְבָא,
דְּאִיהוּ קְלִיפָה דְּאֵגוּזָא, לֹא הוּא דְלַעִילָא
דְּאִיהוּ אִיבָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִין דְּהַאי קִיָּן
אִית בֵּיהּ טַב וּבִישׁ, אֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ב יז) וּמַעַץ
הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דְּאֶתְעַבֵּר
הֵהִיא קְלִיפָה מְנִיָּה דְּאֵגוּזָא, אִיבָא אֶתְקַרֵּי
מִיתָה וְחַיִּי אוֹר וְחֹשֶׁךְ, הַבֵּל טַב וְהַבֵּל בִּישׁ,
הַבֵּל דְּאוֹרֵייתָא דְאִיהוּ לְהַב, עֲלָה אֶתְמַר (תהלים
כט ז) קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְדָא הִ'
דְּמֹשֶׁה, מִ' מֹשֶׁה, שִׁ' שֵׁת, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות
ב י) פִי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ, שִׁ' שֵׁם, וְלֹא לְמַגְנָא
הוּא שֵׁם קוֹבַע מְדַרְשׁוֹת בְּאוֹרֵייתָא, וְהוּא שֵׁת
סִיּוֹמָא דְאֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת בְּגִין (תהלים ח ז) כֹּל
שֵׁתָה תַחַת רַגְלָיו.

וְהַבֵּל מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהוּ כְּלִיל ז' הַבָּלִים,
וְאִינוֹן אַבְגִּית"ן וְכוּ', שֵׁת סְלִקִין,
דְּאִינוֹן לְהַבִּים בְּשֵׁת עֲזֻקָּאן דְּקִנְיָה, וְהַבֵּל דְּפָה
שְׁבִיעָאָה, וְלִקְבֵלֵיהוּ אָמַר דּוֹד שְׁבַע קִלִּין דְּהַבּוֹ לִיהוּ"ה בְּנֵי אֱלִים, (תהלים

תפלה קדם למוד הזוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שגברתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלה, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבידילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. פי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (קבלה מהאר"ל)

תפלה לאחר קריאת הזוהר

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשויט ופורפירא עלאה ולארמון שעל מכוננו ישיב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראנו וכרצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בחכמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכנית עוינו במהרה בימינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויזרח עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד וישמו אחד, אמן נצח סלה ועד.

(נסח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

קדיש דרבנן - נסח ספרד

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ.
וַיַּצְמַח פְּרוּקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אִמְּן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעָלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֵלָא (בעשי"ת וְלְעֵלָא
מִכָּל) מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא.
וְאָמְרוּ אִמְּן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וְעַל
כָּל מַאֲן דְעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא דִּי בְּאַתְרָא הֵדִין וְדִי בְּכָל אַתְר
וְאַתְר יְהֵא לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנָא וְחַסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי
וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וּפְרוּקְנָא מִן קָדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אִמְּן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלִינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ
אִמְּן: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלִינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אִמְּן:

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. ⁽¹²⁸⁾ בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרוּקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. ⁽¹²⁸⁾ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן
וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אִמְּן: יְהֵא שְׁמֵהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. ⁽¹²⁸⁾ לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירָתָא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ
אִמְּן: ⁽¹²⁸⁾ עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן
דְעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי בְּאַתְרָא הֵדִין וְדִי בְּכָל אַתְר וְאַתְר,
יְהֵא לְנָא וּלְהוֹן וּלְכוּן חֲנָא וְחַסְדָּא וְרַחֲמֵי מִן קָדָם מְאֲרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא
וְאָמְרוּ אִמְּן: ⁽¹²⁸⁾ יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, חַיִּים וְשָׁבַע וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסְלִיחָה וְכַפְּרָה, וְרוּחַ וְהַצְלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אִמְּן: ⁽¹²⁸⁾ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
עֲלִינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אִמְּן: ⁽¹²⁸⁾

כי לא תשכח מפי זרעו

תקליטור אוצרות הזוהר

ובו: 12.000
ספרים, דרשות לשמיעה,
קבצים ותמונות
ועוד...

**המאגר הגדול בעולם
בעניני הזוהר הק"!**

הרשב"י קובע:
בספר הזוהר
יצאו בני ישראל מהגלות

ידקה ביום ההוא יתקע בשופר גדול

שֵׁן לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זֶרְעוֹ

סֵפֶר הַזֹּהָר הַקֹּדֶשׁ

מִנְקֵד
עִם לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

וּבּוֹ:
סֵפֶר הַזֹּהָר
זֹהָר תְּדָשׁ
תְּקוּנֵי הַזֹּהָר

*

הַמְחַלֵּק
ל-960 קוֹנְטַרְסִים
(ב-32 פְּרָכִים)

פְּרָךְ א' - חֵלֶק א'
קוֹנְטַרְס מִסְפֵּר

1

"הראנו בנינו שמחנו בתקוני"

נחל לכיש 24/8, בית שמש
054-843-6784